Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 120 (8860). • 18 июнь, 1986 йил • ЧОРШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ИЛҲОМБАХШ ИЖОДИЙ МЕҲНАТИ—ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИККА!

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

Мамлакатимиз туб бурилиш палласида турибди. КПСС XXVII съезди совет халқи олдига катта ва мураккаб вазифалар қўйди. Жамият турмушининг ҳамма соҳаларида тезроқ олға силжиш, янги марраларга чиқиб олиш, янги чўққиларни забт этиш лозим.

Ўн иккинчи беш йиллик — партиянинг стратегик йўл-йўриқларини амалга оширишнинг ҳал қилувчи босқичидир. КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган Давлат плани лойиҳасини маъқуллади. СССР Олий Совети уни тасдиқлаганидан кейин беш йиллик план қонун бўлиб қолади.

Биз бу галги беш йилликдан нималарни кутаяпмиз? Қандай натижаларга умид боғлаяпмиз?

Биз экономика ривожидаги нохуш тенденцияларни ўзгартиришимиз, экономикага кўпроқ жўшқинлик бахш этишимиз, ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларини оширишимиз, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, халқ хўжалигини техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилиш, вужудга келтирилган потенциалдан интенсив фойдаланиш негизида янада юксак пировард натижалар олишимиз керак.

Биз хўжалик механизмини тубдан қайта қуришимиз, ҳамма жойда меҳнат жараёнини пухта ташкил этишни таъминлаш, резервлардан ва социализм имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланиш имконини берадиган эпчил ва самарали бошқарув системасини вужудга келтиришимиз керак.

Биз энг зарур социал программаларни амалга оширишимиз, социал-маданий соҳани ривожлантиришни жадаллаштиришимиз, совет кишиларининг меҳнат ва турмуш шароитларини анча яхшилашимиз, халқ фаровонлигини янада юксалтиришга эришишимиз керак.

Биз мураккаб халқаро вазиятда шу вазифаларни ҳал этиш билан айни бир вақтда давлатимизнинг мудофаа қобилиятини зарур даражада сақлашга мажбурмиз.

Кўриб турибсизларки, мамлакат тараққиётининг ҳамма соҳаларида янги беш йиллик бурилиш беш йиллиги бўлиб қолади, ўртоқлар.

Белгиланган режаларни барча совет кишиларининг шижоатли меҳнати билангина рўёбга чиқариш мумкин. Ҳозир ҳар бир кишидан талаб қилинадиган нарса шуки, умум бахт-саодати йўлида ҳалол меҳнат қилиш, ташаббус кўрсатиш, топширилган ишга масъулият билан ёндашиш, давлат манфаатлари ҳақида омилкорлик билан ғамхўрлик қилиш лозим.

Коммунистлар ва комсомоллар, ишчилар ва колхозчилар, олимлар ва мутахассислар, маданият ва санъат арбоблари, барча меҳнаткашлар, ўртоқлар, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сизларга мурожаат этиб, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг қулоч ёздиришга, дадил планлар ва режаларни амалий ҳаракатлар энергиясига айлантиришга чақиради.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ресурсларни тежаш — ҳозир мусобақанинг бош мақсадларидир. Ленин сўзлари билан айтганда **«аввалгидан яхшироқ, аввалгидан арзонроқ ва аввалгидан кўпроқ»** ишлаб чиқариш керак.

Меҳнат унумдорлигини ошириш — энг муҳим масаладир. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш — бу вазифани ҳал этишнинг асосий йўлидир.

Шу ҳал қилувчи соҳадаги ҳаракатларнинг узоқ муддатли программаси ишлаб чиқилди. Уни амалга ошириш халқ хўжалигини янги техника асосида реконструкция қилиш имконини беради. Аммо бизнинг кутиб туришга ҳаққимиз йўқ. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир корхонадаги, ҳар бир иш жойидаги иш савиясини анча ошириш муҳимдир. Бу соҳада қўл остимизда жуда катта резервлар мавжуд.

Ишлаб турган қувватларни, машиналар, асбоб-ускуналар, станокларни иш билан янада тўлиқ таъминлаш шу жумлага киради.

Ишлаб чиқариш маромини аниқ таъминлаш, маҳсулот етказиб бериш интизомини мустаҳкамлаш, жуда қаттиқ иқтисодий тежаш шу жумлага киради.

Иш жойларини аттестациядан ўтказиш ва оқилона ташкил этиш, меҳнатнинг ташкил қилинишини ва рағбатлантирилишини яхшилаш, илғор тажрибани актив жорий қилиш, интизом ва талабчанликни ошириш шу жумлага киради.

Меҳнат коллективлари қўл меҳнатини қисқартириш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш учун ўз кучлари билан кўп иш қилишлари мумкин.

Келинглар, ўртоқлар, меҳнат унумдорлигини сабот билан оширайлик! Ҳозир бу — янгича ишлашнинг энг муҳим соҳасидир.

Мусобақа — маҳсулот сифатини оширишнинг қудратли воситасидир. Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, юксак сифат учун курашда беллашув ва коллектив изланишнинг имкониятлари чиндан ҳам чексиздир! Афсуски, мусобақа имкониятлари унчалик тўла-тўкис рўёбга чиқарилмаяпти. Кўпгина маҳсулотларнинг ҳозирги даражаси замонавий талабларга ҳали ҳам мувофиқ эмас. Бу эса турмушнинг ҳамма соҳаларида жиддий қийинчиликларни келтириб чиқаради.

Ишчилар ва колхозчиларнинг, инженерлар ва мутахассисларнинг, бошқарув барча бўғинлари ходимларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан юксак сифатни таъминлайлик, техникавий қолоқлик, ғўрлик, дидсизлик, бракнинг ҳар қандай шакллари йўлига тўсиқ қўяйлик! Завод маркасининг, ишчи қўллар ижод этган ҳар бир нарсанинг яхши шуҳрати, пухта, тежамли, керакли маҳсулотларни ишлаб чиқариш — ҳар бир меҳнатчининг шон-шараф ва виждон ишидир, совет кишилари касбкор ва ватанпарварлик ифтихорининг нишонасидир.

Мамлакатимизда ёқилғи-энергетика ва минерал хом ашё ресурслари кўп. Аммо улар чексиз эмас ва тобора қимматга тушмоқда. Мана шулар эътиборга олиниб, беш йиллик планда экономиканинг моддий ресурсларга бўлган эҳтиёжларини қондиришга принципиал янгича ёндашиш асос қилиб олинди. Агар илгари бу ресурсларни кўпайтириш асосан қазиб олиш ва ишлаб чиқаришни ошириш ҳисобига таъминланган бўлса, энди кўп жиҳатдан тежаш ҳисобига таъминланади. Шу сабабли ҳозир хом ашё, материал, энергияни омилкорлик билан, тежаб-тергаб сарфлаш, чиқитсиз технологияларни активроқ жорий этиш, молиявий ресурслардан имкони борича самарали фойдаланиш, маҳсулот ишлаб чиқариш чиқимларини камайтириш жуда муҳимдир.

Металл, ёқилғи, ёғоч, электр энергияни бошқалардан кўра яхшироқ тежаган, халқ мулкини эҳтиёт қилган киши мусобақада ғолиб чиқади.

Қатъий план ва меҳнат интизоми, уюшқоқлик, тартиб бўлмаса самарали экономика ҳам бўлмайди. Меҳнат маромн бузилган тақдирда нақадар кўп зарар кўрилишини, план топшириқлари ва маҳсулот етказиб бериш шартномалари барбод бўлиши, моддий техника таъминотидаги камчиликлар, айрим ходимларнинг ношудлиги нималарга олиб келишини кўпларингиз ўз тажрибангиздан биласизлар.

Баъзи коллективларда иш вақтидан қандай фойдаланилаётганига бир назар ташланг. Прогуллар, бекор туришлар, беҳуда танаффуслар оқибатида қанчадан-қанча иш вақти зое ўтмоқда! Ҳали ҳам бизда ҳақиқий иши учун эмас, балки иш жойида ҳозир бўлганлигининг ўзи учун иш ҳақи, баъзан ҳатто мукофот ҳам олаётган ходимлар бор. Мусобақани кенг қулоч ёздирганда **унинг энг биринчи қоидасига: иш вақтини ишга бағишлаш кераклигига оғишмай риоя этилишини таъминлаш керак.**

Цехда, заводда, қурилишда, колхоз ва совхозда ишга муносабатни яхшилаш, штурмчилик ва ҳайбаракаллачиликни, хўжакўрсинчилик ва қўшиб ёзишларни қатъиян тугатиш, меҳнатнинг пухта ташкил этилишини коллектив бўлиб таъминлаш — замоннинг қатъий талабидир.

Мусобақа билан мустаҳкам меҳнат интизоми бир-биридан ажралмасдир. **Унинг ҳар бир қатнашчиси меҳнатсеварлик, юксак ахлоқийлик ва уюшқоқлик намунаси бўлиб қолсин!**

Совет кишиларида тенглашса арзийдиган, ибрат олса арзийдиган кишилар бор. Бу кишилар аввало мамлакатнинг меҳнат гвардияси — ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, ўз касбининг заршунос усталари, ўткир зеҳнли, дадил ижодий изланувчан ва актив гражданлик позициясида турувчи кишилардир. Жамики янги, илғор ташаббуслар учун, эскирган, қолоқ нарсаларга қарши тинимсиз курашувчи бу кишилар ҳозир жадаллик маромида яшаш ва ишлаш нималигини амалда кўрсатиб турибдилар.

Барча тармоқларда, ҳар бир коллективда шундай кишилар бор. **Ҳар бир новатор ишчининг ўз издоши, ўз мактаби бўлиши** жуда муҳимдир. **Мусобақа жараёнида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг сафлари тинимсиз ўса берсин!**

Шу беш йилликнинг илк даврида қимматли ташаббуслар юзага келди. Мусобақада ишнинг сифат кўрсаткичлари сари бурилиш бошланди. Илғор коллективлар ишлаб чиқариш ҳажмларини ўстиришнинг ҳаммасига техника тараққиёти, асбоб-ускуналарни иш билан тўла-тўкис таъминлаш ҳисобига, хом ашё ва материал сарфини, ишловчилар сонини кўпайтирмай эришиш вазифасини қўймоқдалар. Мусобақага айни мана шундай ёндашув айниқса зарурдир. Ўн минглаб меҳнатчилар Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан беш йилликнинг икки йили учун белгиланган планни бажариш ва маҳсулот сифатини юксак даражага кўтариш мажбуриятини олдилар. Бу йил уй-жой, мактаблар, касалхоналар, клублар, спорт иншоотлари қурилишида ҳақ олмай тўрт кун ишлаб бериш ҳаракати кенгайиб бормоқда. Мана шундай конкрет ташаббуслар ва ҳаракатларни ҳар томонлама қўллаб-қувватласа ва кенг оммалаштирса арзийди.

Хуллас, мусобақани қайта қуриш бошланди. Аммо бу — фақат дастлабки қадамлардир. Айрим ходимларгина эмас, бутун-бутун коллективлар ҳам тенг шароитларда турлича ишлаётганликларини кўрсатувчи бирталай мисоллар бор. Нега хўжаликлар бир хил ерларда ҳар хил ҳосил оладилар? Нега бир тоифа кишилар халқ бойлигини тежайдилару, бошқалар исроф қиладилар? Нега бир корхона сифатли маҳсулот ишлаб чиқарадию, бошқаси кўра-била туриб бракни истеъмолчига жўнатади? Нега илғор тажриба соҳибларини биладилару, аммо уларнинг тажрибаси билан қуролланиб олмайдилар?

Чамаси, мусобақа механизмидаги кўп нарсалар яхши ишламаяпти. Афсуски, айрим жойларда мусобақа қатнашчиларининг ишни қандай қилиб яхшироқ олиб бориш, нималарни мустаҳкамлаш керагу, нималардан воз кечиш ҳақидаги таклифларига қулоқ солинмаяпти. Коллектив тажрибасига таянган тақдирдагина, қимматли фикрларни, янги ёндашувларни қўллаб-қувватлаган тақдирдагина, Ленин айтганидек «Омманинг **тезлик билан** ишга киришмоғи учун **омманинг мусобақасини ҳам, ташаббусини ҳам** қўзғата билиш лозим».

Тўғрисини айтганда, мусобақанинг баъзи формалари эскириб қолди ва замон талабларига мос келмаяпти. Кўпинча у экономикани интенсив изларга ўтказиш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, хўжалик механизмини қайта қуриш, меҳнатни ташкил этишнинг коллектив формаларини кенг жорий қилиш соҳасидаги умумхалқ куч-ғайратларидан ажралиб қолиб, ўз-ўзича давом этмоқда. Ўзгалардан нусха кўчирилган мажбуриятлар, кабинетларда ўйлаб чиқарилган ташаббуслар, муваффақият камроқ бўлса ҳам дабдабали қилиб тўқилган рапортлар ҳали ҳам оз эмас. Кўпгина мажбуриятларни бажариш учун унчалик куч-ғайрат сарфлаш талаб қилинмайди, улар мавжуд имконият ва резервларни ҳисобга олмай қабул этилади. Мана шуларнинг ҳаммаси меҳнат беллашувини қадрсизлантиради, уни расмиятчиликка айлантириб қўяди.

Мусобақани занг босган расмиятчиликдан ҳалос қилиш—унга илҳом, чинакам беллашув ва жанговарлик руҳини бахш этиш демакдир, шундай қилмай туриб, инсон ўз маҳорати ва эпчиллигини тўла-тўкис намоён эта олмайди. Пировард натижада экономиканинг ўсиши ҳам, турмуш даражасининг ошиши ҳам ҳар бир коллективнинг, ҳар бир меҳнатчининг умумий ишга меҳнат билан қўшадиган улушига боғлиқ. Жадаллик ўз-ўзидан, автомат тарзда рўй беради деб ҳеч ким умид қила олмайди.

Иқтисодий ўсишнинг юксак суръатлари, ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги учун курашиш, сабот ва изчиллик билан курашиш керак. Социалистик мусобақа ҳам худди шунга қаратилиши керак. Биз нимаики қилсак, бунёд этсак, қурсак, ҳаммаси ўзимизники бўлади, турмушимиз ҳам шунга боғлиқ бўлади. Неъматларни яратишнинг, ўсиб борувчи моддий ва маънавий эҳтиёжларини тобора тўла-тўкис қондиришнинг бундан бошқа йўли мутлақо йўқ.

Бизнинг совет кишимиз, унинг топширилган ишга муносабати — жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи омилидир. Мусобақада ўрнашиб қолган қонунларни дадил ўзгартириш, одамлар билан жонли ишни қоғозга ёзилган ахборотни тўплаш билан алмаштирмаслик, ишни енг учида зимдан якунлаш практикасини бутунлай тугатиш, ҳар бир меҳнатчининг ижодий ташаббуси намоён бўлиши учун имконият очиб қўйиш керак.

Мусобақа ўзининг ошкоралиги билан, хўжалик юритиш якунларининг объектив таққослаш билан, илғор тажрибани оператив умумлаштириш ва жорий қилиш, ўртоқларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам билан кучлидир. Оралиқ кўрсаткичлари эмас, балки пировард натижалар ҳақиқий мусобақанинг мезонидир. Мамлакатга, давлатга ўз вақтида ишга туширилган завод ва фабрикалар, уй-жой бинолари ва мактаблар, магазинлар ва кинотеатрлар, пухта ишловчи транспорт, йиғиштириб олинган ва яхши сақланган ҳосил, сифатли кенг истеъмол моллари керак.

Маънавий ва моддий рағбатлантириш бутун системасига мусобақада эришилган амалий натижалар, социал адолат принципи асос қилиб олиниши жуда муҳимдир. Катта резервларга ва яхши шароитларга эга бўла туриб, сиртдан қарагандагина актив ишлагандек кўринган, аслида эса бир жойда депсиниб турган кичи мусобақа ғолиблари қаторига ўтиб қолишига йўл қўйиб бўлмайди. Мусобақани якунлаш пайтида унинг ҳамма қатнашчилари диққат марказида туриши керак. Айни социалистик мусобақа ҳар хил кўринишлардаги ахлоқсизликка, кўзбўямачиликка, маҳкамачиликка, маҳаллийчиликка қарши кўриладиган чора бўлиб қолиши керак.

Ўртоқлар! КПСС Марказий Комитети ишчилар синфи, агросаноат комплексининг меҳнатчилари, инженер-техник кадрлар, зиёлилар, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини тўла ва ошириб бажариш йўлидаги мусобақанинг ҳамма қатнашчилари юксак ижодий активлик кўрсатадилар, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш соҳасидаги ишни аниқ-равшан ва салмоқли мазмун билан тўлдирадилар, деб умид қилади.

Партия умумхалқ социалистик мусобақасида, ҳамиша бўлганидек, **қаҳрамон ишчилар синфи пешқадамлик қилишига** ишонади. Унинг юксак онглилиги ва уюшқоқлиги, меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги, совет турмуш тарзига ёт ҳодисаларга нисбатан муросасизлиги — олға томон қиладиган ҳаракатимизнинг ишончли гаровидир. Меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш, дунёдаги энг яхшилардан қолишмайдиган маҳсулот, унинг юксак сифати ва пишиқ-пухталиги, маҳсулот тайёрлашга материал ва энергия сарфининг камайтирилиши, тўла хўжалик ҳисоби — ишчи коллективларининг бугунги энг муҳим мақсадлари мана шундан иборат бўлиши керак.

Қишлоқ, бутун агросаноат комплекси меҳнатчилари хўжалик юритишнинг янги шароитларида Озиқ-овқат программасини бажариш соҳасидаги куч-ғайратларни кўпайтиришлари керак. Мамлакатни қисқа муддатда озиқ-овқат билан тўла-тўкис таъминлаш — улар мусобақасининг шиоридир. Колхоз ва совхозлар, корхоналарнинг ёрдамчи хўжаликлари, агросаноат комплексининг барча бўғинлари нақадар яхши ишласа магазинлар ва бозорларнинг пештахталаридаги маҳсулотлар шу қадар мўл-кўл бўлади, сут, гўшт, сабзавот ва бошқа маҳсулотларни аҳоли шу қадар кўпроқ олади.

Мамлакат олимлардан, конструкторлардан, инженерлардан меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш маҳсулот сифатини яхшилаш, ресурсларни тежаш имконини берадиган янги-янги ихтиролар ва кашфиётларни, илғор лойиҳа ечимлари ва конструкторлик ишланмаларини **кутмоқда.** Фан ва ишлаб чиқариш ходимларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан фан-техника тафаккури илғор ютуқларини практикага тезроқ жорий этайлик!

Аҳолига хизмат қилиш билан боғлиқ бўлган барча ходимларнинг вазифаси — одамларнинг хилма-хил хизматларга бўлган эҳтиёжларини тўлиқроқ ва юқори сифатли қондиришдан, замонавий хизмат турларини ривожлантиришдан, ўз меҳнатининг маданиятини оширишдан иборат. Ноишлаб чиқариш соҳасидаги мусобақанинг моҳиятини айни мана шулар белгилаб беради. Совет кишиларининг кайфияти ва пировард натижада улар меҳнатининг самарадорлиги магазин ва ошхоналар, устахона ва ательелар, поликлиника ва касалхоналар, жамоат транспорти ва алоқа корхоналари, бутун дам олиш ва ҳордиқ чиқариш индустрияси қандай ишлашига боғлиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитети барча коммунистларни мусобақадошларнинг биринчи сафларида бўлишга, шахсан намуна кўрсатиб, одамларни беш йиллик вазифаларини бажаришга руҳлантиришга **чақиради.** Шундай қилиш ҳар бир партия аъзосининг бурчи ва вазифасидир!

Азиз ўртоқлар!

Ўн иккинчи беш йиллик кучга тўлиб, кенг кўлам касб этиб бормоқда. Катта иш бошланиб кетди. Келгусида кенг миқёсли, мароқли, масъулиятли ишлар жуда кўп.

Вақтни бой бермай, олға ҳаракат суръатини кучайтириш, халқ хўжалиги, бирлашмалар ва корхоналар, колхоз ва совхозлар ишида жазирама ёзда ҳам, қаҳратон қишда ҳам бўшашувчиликка йўл қўймаслик, 1986 йилги план топшириқларининг сўзсиз бажарилишига эришиш — ҳозирги бош вазифадир. **Беш йилликнинг биринчи йили — барча меҳнат коллективлари иши учун синовдир, қайта қуриш амалда қандай бораётганлиги, унинг ғоялари нақадар чуқур идрок этилиб, қандай амалга оширилаётганлигининг имтиҳонидир. Бу имтиҳондан ўтиш—бутун беш йилликнинг муваффақиятига замин яратиш демакдир!**

Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 70 йиллиги Совет давлатининг иқтисодий ва социал тараққиёт йўлида қилаётган ҳаракатида муҳим босқич бўлади. Совет халқи бу шонли санани меҳнатда, жамиятимиз турмушининг барча соҳаларини такомиллаштиришда янги муваффақиятлар билан кутиб олиши шубҳасиз.

КПСС Марказий Комитети ҳар бир совет меҳнатчисини, у қаерда ишламасин, Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси қатнашчилари сафида туришга, беш йиллик меҳнат жабҳасининг актив жангчиси бўлишга, ўз иш жойида умумий ишга шахсан муносиб ҳисса қўшишга чақиради.

Шундай ишлайликки, совет кишилари моддий ва маънавий жиҳатдан бадавлат яшасинлар, мамлакат экономикаси муттасил мустаҳкамлансин, унинг мудофаа қалқони кучайсин. Партия XXVII съезди белгилаб берган йўлдаги ҳар бир муваффақиятимиз — Ер юзида социализм позициялари ва тинчлик ишини мустаҳкамлаш сари қўйилган янги қадамдир.

КПСС МАРКАЗИЙ РЕВИЗИЯ КОМИССИЯСИДА

17 июнь куни КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг мажлиси бўлди. Комиссиянинг партия XXVII съезди қарорларини бажариш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг раиси И. В. Капитонов доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари бутун ревизия иши партияни ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамлашга, коммунистларнинг масъулиятини оширишга қаратилиши лозимлиги ҳақида гапирдилар. Ревизия комиссиялари раислари ва аъзоларининг ўқишини яхшироқ ташкил этиш, комиссияларнинг фаолиятини, уларнинг иш тажрибасини оммавий ахборот воситалари орқали кенг ёритиш зарур.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси яқинда тасдиқлаган КПСС Марказий Ревизия Комиссияси тўғрисидаги низом ҳамда маҳаллий партия ташкилотларининг ревизия комиссиялари тўғрисидаги низом партия турмушининг ҳозирги босқичига мос бўлиб тушиши мажлисда таъкидлаб ўтилди. Улар ревизия комиссияларининг ҳуқуқлари ва вазифаларини янада тўла-тўкис белгилаб, шу тариқа бу комиссияларнинг ишини яхшилаш учун дуруст имкониятлар яратиб беради.

Қабул этилган қарорда партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми қарорлари асосида КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг фаолиятини янада такомиллаштириш ва кучайтиришга оид тадбирлар белгиланди. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

СССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986-1990 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ҲАМДА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ УНИ АМАЛГА ОШИРИШ СОҲАСИДАГИ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Пленуми КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986-1990 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани ҳамда партия ташкилотларининг уни амалга ошириш соҳасидаги вазифалари тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг докладда баён қилинган, партиянинг КПСС XXVII съезди ишлаб чиққан иқтисодий стратегиясини амалга оширишга қаратилган қоидалар ва хулосалар маъқуллансин.

2. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986-1990 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани лойиҳаси маъқуллансин.

СССР Министрлар Совети мазкур лойиҳани СССР Олий Совети кўриб чиқиши учун киритсин. Сессияда доклад қилиш КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. И. Рижковга топширилсин.

3. Пленум беш йиллик планни партия комитетлари, давлат, хўжалик органлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари, раҳбар кадрларнинг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш юзасидан конкрет ҳаракат программаси деб ҳисоблайди. План кўрсаткичларини тармоқда, республикада, ўлкада, областда, шаҳарда, районда, ҳар бир ишлаб чиқариш бўғинида эришиш лозим бўлган энг кам даражадаги топшириқ деб билиш принципиал жиҳатдан муҳимдир.

КПСС Марказий Комитети XXVII съезд бунёдкорлик ғояларини ақл-идрок ва қалблари билан тушуниб етган совет кишилари ўн иккинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилишини, коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида жамиятимизнинг янада олға томон ҳаракат қилишини таъминлайдилар, деб ишонч билдиради.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ 1986 ЙИЛ 10-11 ИЮНЬ КУНЛАРИ БУДАПЕШТДА БЎЛИБ ЎТГАН КЕНГАШИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Пленуми Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгаши (Будапешт, 1986 йил 10-11 июнь) якунларини кўриб чиқиб КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев бошчилигидаги Совет делегацияси фаолиятини ҳамда кенгашда қабул қилинган ҳужжатларни тўла маъқуллайди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми вужудга келаётган халқаро вазиятнинг, ҳозирги кескинлик асосий сабабларининг коллектив таҳлили муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди. АҚШ маъмуриятининг хатарли ташқи сиёсий йўли, унинг жаҳонгирлик режалари, халқлар иродасини ҳисобга олишни ҳамда Женева аҳдномалари руҳида ҳаракат қилишни истамаётганлиги ҳозирги кескинликнинг асосини ташкил этади. Мана шундай мураккаб шароитда қардош мамлакатлар ўзларини мухолифликни чуқурлаштириш йўлига тортишга йўл қўймаётирлар, қурол-яроғларни камайтириш, халқаро вазиятни соғломлаштириш, давлатлар ўртасида амалий ҳамкорлик имкониятларини излашни қатъият билан давом эттиришни ўзларининг бурчлари деб ҳисобламоқдалар. Бу принципиал йўл КПСС XXVII съезди, бошқа социалистик мамлакатлар идора қилувчи партияларининг съездлари қарорлари билан белгилаб берилган бўлиб, бу съездлар хавф-хатарсиз дунёни барпо этишнинг йўллари ва реал воситаларини кўрсатиб берди.

Пленум иттифоқдош давлатларнинг қуролланиш пойгасини тўхтатишга, бутун давлатлараро муносабатлар системасини кенг қамровли, ҳамма учун бехатар асосларда тубдан қайта қуришга қаратилган биргаликдаги йўлни кучайтиришга азму-қарор берганлигини мамнуният билан қайд этади. Варшава Шартномаси давлатлари уруш хавфига қарши, давлатлараро муносабатларда тинч-тотув яшашни қарор топтириш учун кураш билан боғлиқ бўлган ҳам эски, ҳам янги проблемаларни ҳал этиш йўлида кўпроқ жўшқинлик, дадил ёндашув зарурлиги хусусида якдилдирлар.

Бугунги кунда қардош давлатлар баҳамжиҳат ҳаракатлари даражасини, сифати ва кўламини ошириш — улардан ҳар бирининг тараққиётини янада жадаллаштириш манбаидир, жаҳон социализми интернационал манфаатлари учун курашнинг зарур шартидир.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгаши давомида КПСС XXVII съездининг, бошқа қардош партиялар съездларининг тинчликни мустаҳкамлашга, оммавий қирғин қуролларини йўқ қилиб ташлашга, халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системасини яратишга қаратилган ташқи сиёсий йўли тўла маъқулланди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар кундалик сиёсатининг асосий проблемалари — ядро синовларини тўхтатиш, Европа зонасида ўзаро асосда Совет ва Америка ўртача олислик ракеталарини бутунлай тугатиш, ядровий ва космик қуроллар юзасидан Совет-Америка музокаралари, химиявий қуролларни тугатиш, ядро энергетикасини бехатар ривожлантиришнинг халқаро режимини мустаҳкамлаш борасидаги позициялари ва амалий ҳаракатларини янада мувофиқлаштириб олиш кенгашнинг муҳим якуни бўлди.

Европада қуролли кучларни ва оддий қурол-яроғларни Атлантикадан то Уралгача кенг кўламда камайтириш хусусидаги биргаликдаги ташаббус алоҳида аҳамиятга эга. Кенгашда мазкур масала юзасидан қабул қилинган Мурожаат ядровий қуролларни ҳамда бошқа оммавий қирғин қуролларини тўла тугатиш программасини салмоқли даражада тўлдиради ва мустаҳкамлайди.

Кенгашда социалистик давлатлар ҳарбий-сиёсий мудофаа иттифоқини янада мустаҳкамлаш, ҳамма соҳаларда уларнинг ҳамкорлигини ривожлантириш муҳимлиги, халқаро ишларда, хавфсизликни таъминлашга, ядро уруши хавфини бартараф этиш ва ялпи тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган келишилган ташқи сиёсий йўлни ишлаб чиқариш ва амалга оширишда қардош мамлакатларнинг тағин ҳам активроқ баҳамжиҳат ҳаракатларининг аҳамияти тасдиқланди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми тегишли совет идоралари ва ташкилотлари зиммасига Будапешт кенгашининг қарорларини амалга ошириш, мамлакат ичкарисида ва чет элларда бу кенгаш ҳужжатларини кенг пропаганда қилиш юзасидан чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва кўриш, қардош партиялар билан ҳаракатлар мувофиқлигини таъминлаш, халқаро, дипломатик характердаги бошқа тадбирларни амалга ошириш вазифасини юклади.

КПСС Марказий Комитети Пленуми қардош социализм мамлакатлари дўстлиги ва жипслиги, уларнинг барча тинчликсевар давлатлар ҳамда кенг жамоатчилик кучлари билан баҳамжиҳат ҳаракатларини янада ривожлантириш социализмнинг тинчлик юришини янада кучайтиришга, қурол-яроғларни камайтириш соҳасида ўзаро мақбул аҳдномаларга эришиш мақсадида, бутун инсониятнинг ривожланиши ва тараққиётини кўзлаб, халқаро ҳамкорликни йўлга қўйишга олиб келади, деб ишонч билдирди.

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессияси 1986 йил 18 июнь куни эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройида СССР Олий Советининг мажлислар залида **Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг** қўшма мажлиси билан очилади.

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТЛАР

ЭКСПЕРИМЕНТ: ДАСТЛАБКИ ЯКУНЛАР

ТОШКЕНТ районида партия сиёсий маорифи системаси мактабларида 1984 ўқув йилидан бошлаб эксперимент ўтказилмоқда. Экспериментга мувофиқ партия-хўжалик активлари колхоз, совхоз, корхона ва ташкилотларнинг ўзида ташкил этилган марксизм-ленинизм асослари мактаблари машғулотларида қатнашмоқдалар. Бу эса мактабларда ўқув самарасини оширишга, интизомни мустаҳкамлашга катта таъсир кўрсатаяпти.

Партия маорифи системасидаги экспериментга бу йил якун ясаляпти. Шу муносабат билан мухбиримиз Б. Пўлатов район партия комитетининг секретари Ҳалима Саидовна САЙДАЛИЕВА билан учрашиб, бир неча саволлар билан мурожаат этди.

— Янги экспериментнинг илк якунлари қандай бўлди!

— Районимизда 90 та сиёсий маориф мактаби ташкил этилиб, унда 2316 тингловчи шуғулланмоқда. Икки йиллик ўқув даврида экспериментнинг бориши район партия комитети бюросида етти марта, район партия комитети пленумида бир марта, райком пропаганда ва агитация бўлимида бир неча марта муҳокама қилинди. Бу эса экспериментнинг тўғри йўналишдан боришига, идеологик иш усулларидан тўла фойдаланишга, сиёсий ўқув системаси структурасини такомиллаштириб, машғулотлар мазмунини бойитишга ёрдам берди.

Район партия комитети бюросининг қарорига мувофиқ райком секретарлари, сайлаб қўйилган активлар ҳар бир бошланғич партия ташкилотига бириктиб қўйилди. Улар ўқувнинг боришини мунтазам назорат қилиш билан бирга партия ўқуви ташкилотчилари ва пропагандистларга зарур ёрдам ҳам бердилар.

Пропагандистларнинг назарий билими ва методик маҳоратини тинмай ошириб бориш мақсадида эксперимент давомида улар учун 18 та семинар, 4 та очиқ дарс, 3 та илмий-назарий конференция уюштирилди. Бу тадбирларда Тошкент олий партия мактаби ўқитувчилари, область партия комитетининг масъул ходимлари, «Билим» жамияти республика ташкилотининг лекторлари, таниқли олимлар қатнашиб, лекция ва суҳбатлар билан чиқдилар. 32 нафар пропагандист илғор тажрибаси билан ўртоқлашди. Улар орасида Навоий номли колхоздан Й. Надибоев, жунни дастлабки қайта ишлаш фабрикасидан З. Қодирова, Ленин номли колхоздан З. Саъдуллаев, 7-ғишт заводлари бошқармасидан У. Исмоилов, район марказий шифохонасидан Ҳ. Расулов каби тажрибали пропагандистлар бор эди.

Райком ва сиёсий маориф

Район ахборот маркази партия ўқуви ташкилотчиларини зарур маълумотлар билан таъминлаб турибди. Кейинги икки йил ичида район газетаси саҳифаларида пропагандистлар учун 20 та информацион материал босиб чиқарилди, 17 нафар пропагандистнинг илғор тажрибаси оммалаштирилди, барча пропагандистлар аттестациядан ўтказилди. Аттестация даврида 12 нафар пропагандист ўзгартирилди. Бу тадбирлар ишларимизнинг яхши ривожи учун мустаҳкам замин бўлди.

— Янги эксперимент тингловчиларда қандай таассурот қолдираяпти!

— Партия сиёсий маорифи ўқуви системасида тингловчилар ўртасида социологик тадқиқотлар олиб бордик. Тадқиқотлар шуни кўрсатдики, тингловчиларнинг 82,7 процентини сиёсий машғулотлар даражаси қониқтирмоқда, савол-жавобларда 84 процент киши машғулотлар ўз меҳнат коллективларининг иқтисодий ва социал ҳаёти билан боғлаб олиб борилаётганлигини мамнунлик билан билдирди. Тингловчиларнинг 73 проценти машғулотларда таклиф ва танқидий мулоҳазалар билан чиқди. Уларнинг 62 проценти амалга оширилди. Тингловчиларнинг 90 проценти жамоат ишларида актив иштирок этаётгани маълум бўлди.

Шу йилнинг 25 мартидан бошлаб тингловчилар КПСС XXVII съезди материалларини ўрганишга киришдилар. Съезд материалларини ўрганиш даврида ишлаб чиқаришга алоқадор таклиф ва танқидий мулоҳазалар кўп билдирилди. Уларнинг ҳаммаси алоҳида дафтарга ёзилиб умумлаштирилди, ҳаётга татбиқ этилди. Бу эса ўз навбатида машғулотларга қизиқишни янада оширди, ўқув самарадорлигига катта таъсир кўрсатди.

— Демак, эксперимент ўзини оқлаётган экан-да...

— Ҳа, лекин айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Машғулотларни текширганимизда баъзи пропагандистларнинг методик маҳорати етишмаётганини сездик. Баъзи жойларда пропагандистлар техника воситаларидан кам фойдаланадилар. Худди шу нуқсон туфайли ҳам Шредер номли илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида тингловчиларнинг 40 проценти машғулотлар савиясидан қониқиш ҳосил қилишмаганини маълум қилдилар.

Партия сиёсий маорифи системаси бизда ўтказилаётган эксперимент ўзини оқлаганини таъкидлаган ҳолда ўқув жараёнини янада такомиллаштириш зарурлигини ҳис этмоқдамиз. Аввало янги эксперимент учун чиқарилган адабиётлар, қўлланмалар тиражини кўпайтириш зарур. Токи улардан фақат пропагандистларгина эмас, тингловчилар ҳам тўла баҳраманд бўлишсин. Кўргазмали воситалар ҳам кам. Улар техник воситалар билан комплектланган ҳолда чиқарилса яхши бўларди. Бизнингча, машғулотлар графигига ҳам айрим ўзгартишлар киритиш керак. Қишлоқ хўжалигида иш мавсумини ҳисобга олиб машғулотларни ноябрь ойининг охиридан март ойининг ярмигача ҳар ҳафтада ўтказиб борилса, қолган вақтларда ҳар ойда бир марта лекция ўқиб турилса мақсадга мувофиқ бўлар эди. Умуман, сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасини КПСС XXVII съезди талаблари асосида янада такомиллаштириш, бу соҳада ҳам ишни қайта қуриш вақти келди.

ДАВР ТАЛАБИ

Совхоз партия комитети бу йилги партия сиёсий ўқувига тайёргарлик кўришда пропагандистларни танлашга алоҳида эътибор берди. Партия маорифининг муваффақияти асосан уларга боғлиқлиги ҳисобга олинди.

Шунинг учун ҳам пропагандистликка хўжаликнинг етук мутахассислари, мактабларнинг ижтимоий фанлари ўқитувчилари жалб қилинди. Бу ишнинг бошланиши эди, албатта. Партия сиёсий ўқувига раҳбарлик қилиш бўйича махсус совет тузилди. Бу совет бутун ўқув йили давомида машғулотларни назорат қилиш планини тузди ва шу асосда иш олиб борди. Унинг аъзолари биринчи машғулотларни кузатдилар. Шундан сўнг 10 та марксизм-ленинизм асослари ва 5 та илмий коммунизм мактаблари пропагандистлари иштирокида дастлабки дарс ҳар томонлама таҳлил қилинди. Ютуқлар қайд этилди, аниқланган камчиликлар кўрсатилиб, уларни бартараф этиш юзасидан тавсиялар берилди.

Партия сиёсий ўқуви давомида пропагандистларнинг маҳоратини ошириш, машғулотларнинг мазмунли ва қизиқарли ўтиши, тингловчиларнинг ўқишда ҳамда меҳнат активлигини кучайтириш юзасидан кўпгина ишлар қилинди. Тажрибали, машғулотларни намунали ўтказаётган пропагандистлар ишини ёйишга алоҳида эътибор берилди.

Анатолий Борисович Егай, Фирая Галимова, Дилбар Зокирова, Бекжигит Баратов ва бошқа кўпчилик пропагандистлар ҳар бир дарсга пухта тайёрланишда, темани бевосита совхоз коллективи ҳаётига боғлаш ва қизиқарли ўтишида бошқаларга намуна бўлдилар.

Хўжалик бош зоотехниги А. Егай раҳбарлик қилаётган илмий коммунизм мактаби фаолиятини мисолга келтириш мумкин. Анатолий Борисович ўз соҳасининг яхши билимдони, совхоз чорвачилигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда, коллектив ўртасида катта обрў орттирган, ҳамма уни ҳурмат қилади. Ажойиб мутахассис пропагандистликни ҳам маҳорат билан олиб боради.

У раҳбарлик қилаётган мактаб тингловчилари ўз вазифаларини муваффақиятли бажариш қатори жамоат ишларида ҳам актив қатнашмоқдалар. Кўп жиҳатдан пропагандистнинг жонкуярлиги туфайли ҳам 11 нафар тингловчининг ҳаммаси жамоатчи. Жумладан, тўрт нафар тингловчи сиёсий ахборотчи, яна тўрт нафар талаба агитатор сифатида пахтакорлар, чорвадорлар, боғбонлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ва тушунтириш ишларига ҳисса қўшмоқдалар. Бир киши эса цех партия ташкилоти секретарининг ўринбосари бўлиб ишлаяпти. Қолган тингловчилар мураббийлик ҳаракатида қатнашмоқдалар.

—Марксизм-ленинизм асослари ва илмий коммунизм мактабларида КПСС XXVII съездига Сиёсий докладни ўрганиш бўйича машғулотлар бошланганда тингловчиларнинг активлиги янада ошди,— дейди «Пискент» совхози партия комитетининг секретари Эркинжон Отажонов. — Барча мактабларда ўқувнинг семинар формасини қўлланиш ҳам бунга ёрдам берди. Ўтиладиган дарслар бўйича тингловчилар ҳам тайёрланиб келадиган бўлишди.

Партия ўқув шаҳобчаларида якунловчи машғулотларнинг формаси ўзгарди. Тингловчиларнинг билим даражасини синаш учун янги усул қўлланилди — 20 та билет тайёрланди. Талабалар шу билетлардаги саволларга жавоб бердилар.

Якунловчи машғулотларда партия сиёсий ўқувида йўл қўйилган камчиликлар ҳам маълум бўлиб қолди. Ҳамма мактабларда ҳам унга етарли тайёргарлик кўрилмагани аниқланди. Айрим тингловчилар саволларга қониқарли жавоб бера олмадилар, олган билимлари чуқур эмаслиги, марксизм-ленинизм назарияси ва илмий коммунизм асосларини етарлича ўзлаштирмаганликлари, уларнинг манбалари билан таниш эмасликлари билинди. Совхоз партия комитети бундан тегишли хулосалар чиқариб олиши ва камчиликларнинг сабабларини аниқлаб, уларни бартараф этиш ва такрорланмаслиги учун барча зарур чораларни кўриши керак. Бу ҳар соҳада ўзгартиришлар, тубдан қайта қуришлар, совет кишиларида янгича фикрлашни тақозо этаётган давримиз талабидир.

— Совхозимиздаги 15 та мактабнинг 13 тасида машғулотлар ўзбек тилида олиб борилади, — дейди партия сиёсий маорифи кабинети мудири Ҳакима Жўраева, — лекин ўзбек тилидаги адабиётлар етарли эмас, бу машғулотлар савиясини оширишга халақит бермоқда. Бизнингча, бу масалани пайсалга солмай тезроқ ҳал қилиш, яъни пропагандистлар ва тингловчилар учун ўзбек тилида зарур қўлланмалар чоп этишни кўпайтириш зарур.

М. МИРҲАМИДОВ.

СЎЗ СЕҲРИ БИЛАН

Тошкент темир йўл бўлинмасининг Чирчиқ станциясидаги механизациялашган юк ортиш ва тушириш ишлаб чиқариш участкаси ишчилари баракали меҳнатдан сўнг участка қизил бурчагига йиғилишди. Бу ерда уларни пропагандист Аҳмад Шокиров кутарди. Бу гал у ўз тингловчиларининг эътиборини амалий ишларга, чунончи КПСС XXVII съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун нима ишлар қилинаётганига қаратди.

— Мен, деди у, — кўпгина бригадаларни айланиб чиқдим, кранчиларнинг ишини кузатдим. Бундай олганда ишлар ёмон эмас. Одамлар жон куйдириб меҳнат қилишяпти, маълум ютуқларга ҳам эришилмоқда...

— Аммо шунинг ўзи кифоями? — деб кимдир луқма ташлади.

— Йўқ!.. Бу саволга мен жавоб бераман, — деб ўрнидан турди кранчи Баҳодир Аҳмедов, — мамлакатимиз коммунистларининг олий анжуманида ишлаб чиқаришни қайта қуриш, эскирган машина ва механизмларни янгилаш борасида алоҳида гапирилган эди. Бу масала, жумладан, бизнинг участкамизда секинлик билан амалга оширилмоқда. Масалан, контейнер майдончасидаги кран бундан йигирма йил бурун ўрнатилган. Унинг кўпгина қисм ва деталлари эскириб қолган. Носозлиги оқибатида у кўп вақт бекор туради, ишлатилмай ётади.

— Тўғри, — деди бригадир Анвар Саламатов сўз олиб, — ана шу носозлик туфайли баъзан вагонларни қўлда жилдиришга, ҳатто юкларни ҳам қўлда юклашга тўғри келмоқда. Бу эса кўплаб ишчиларнинг вақтини олади, унумли ишлашига халақит бермоқда. Хўш, буни қандай изоҳламоқ керак?..

Темирйўлчиларнинг ҳақли талаблари ташкилот касаба союз комитети йиғилишида кенг муҳокама қилинди. Маъмурият назаридан четда қолиб келаётган бу нуқсон ҳақида пропагандист Аҳмад Шокиров батафсил гапириб берди. Шундан сўнг шошилинч чоралар кўрилди, ҳозир станциянинг юк ортиш-тушириш участкасидаги барча кранлар капитал ремонтдан чиқарилган, ишлар маромда бормоқда.

Аҳмад Шокиров яхши ва ташкилотчи пропагандистгина эмас, у айни вақтда коммунистик меҳнат зарбдори, ажойиб ишлаб чиқариш мастери ҳамдир. У ўз коллективида таъсирчан сўзи ва меҳнати билан ҳақли равишда иззат-ҳурмат қозонган.

И. ЗИМИН.

КУРС ИШЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Бу йил иқтисодий ўқув машғулотлари янгича тартибда ўтди. Тингловчилар ўн кун давомида ишлаб чиқаришда пудрат усулини жорий этиш, алмашлаб экишни йўлга қўйиш, хўжалик юритиш, иқтисодий тежамкорлик режимини кучайтириш билан боғлиқ туркум лекциялар тингладилар, амалий машғулотларда иштирок этдилар.

Иқтисодий таълим системасида ишлаб чиқариш илғорлари, оддий колхозчилар, ўрта бўғин кадрларидан 94 киши билим олди. Машғулотларда колхоз кадрлар бўлими бошлиғи А. Ражабов, экономист Н. Усмонов, граждан мудофааси штаби бошлиғи О. Шеров каби бош мутахассислар лекция ўқидилар. Ўқув йили охирида тингловчилар ўтилган машғулотлар бўйича курс ишлари топширдилар.

Иқтисодий таълим системасида ўқилган лекциялар яхши самара берди. Бу йил колхозимиз аъзолари тўла пудрат усулида ишлашга ўтдилар. 84 процент ерда алмашлаб экиш жорий этилди. Илгарилари алмашлаб экишга ҳеч эътибор берилмасди. Бунинг учун ҳатто колхоз раиси, бош агрономи қаттиқ жазоланди ҳам. Машғулотларда алмашлаб экиш самаралари тингловчиларга чуқур тушунтирилди. Шундан кейин ишда ўзгариш ясалди.

Тежамкорлик бўйича ҳам кескин кураш бошланди. Айниқса ёнилғи-мойлаш материалларини тежаб-тергаб сарфлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатилди. Кейинги уч ой давомида фақат солярканинг ўзидан 16 тоннаси тежаб қолинди. Тома-тома кўл бўлур деганларидек тежалаётган материал ва хом ашёлар колхозга қўшимча даромад келтиряпти.

Колхозчиларимиз пудрат усулига ўтиб ишлаб ҳам катта манфаат кўряптилар. Буни озуқачилик бригадаси аъзолари биринчи бўлиб исботлашди. Илгарилари озуқа тайёрлашда ва уни жамлашда кўпроқ ҳашарчилар кучидан фойдаланилар эди. Бунда сифатга, тежамкорликка кўпда эътибор берилмасди. Энди махсус озуқачилик бригадаси ташкил этилгач ҳар бир килограмм пичан ҳисобда бўляпти. Бригада аъзолари кўп ва сифатли озуқа тайёрлашдан манфаатдор бўлмоқдалар. Пландан ташқари жамғарилган озуқа учун қўшимча ҳақ олмоқдалар.

Пахтачилик бригадаларида ҳам пудрат усули кенг қўлланилмоқда. 19 бригаданинг ҳаммаси нарядсиз усулда ишлашга ўтган. Улар гектар бошига кам деганда 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга сўз берганлар. Баҳром Хўжамов, Рашид Раззоқов бошлиқ бригада аъзолари эса ҳатто 40 центнерлик маррани кўзлашмоқда.

Колхозимизда сиёсий ўқув машғулотлари ҳам мазмунли ўтяпти. 25 киши марксча-ленинча философия асосларини ўрганмоқда. Бу йил тингловчилар КПСС XXVII съезди материалларини чуқур ўзлаштирдилар. Ҳозир ўз фаолиятларида съезд қарорларига қатъий амал қилмоқдалар, беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини бажаришга кўпроқ ҳисса қўшмоқдалар.

Марксча-ленинча таълим системасида 25-ўрта мактабнинг тарих ўқитувчиси Мурод Яминов пропагандистдир. Бу соҳада у катта тажриба тўплаган. Ҳар бир темадан сўнг тингловчиларнинг ўзлаштириш даражасини текширади, улар билан савол-жавоб қилади. Бу усулда фикрлар яна ҳам ойдинлашади.

Колхоз партия комитети сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида ўқувни ташкил этиш унинг самарадорлигини ошириш билан жиддий шуғулланмоқда. Партком мажлисларида пропагандистлар ва тингловчиларнинг ҳисоботлари тез-тез тинглаб бориляпти. Кейинги мажлисларда биз пропагандист Нажмиддин Усмоновнинг ҳисоботини тингладик. У илгари идора ходимлари бирлашган группада пропагандистлик қилар эди. Лекин етарли билимга эга бўлмаганлиги учун кўпгина саволларга қониқарли жавоб бера олмади. Шундан сўнг Н. Усмоновни бошқа кичикроқ группага ўтказишга қарор қилдик. Идора ходимлари бирлашган группага эса тажрибали пропагандист, колхоз кадрлар бўлими бошлиғи А. Ражабов тавсия этилди.

Партком мажлисида шунингдек, тингловчилардан колхоз раисининг чорвачилик бўйича ўринбосари Мирзақул Бўсинов, қурилиш бригадаси бошлиғи Иброҳим Тўраевнинг ҳам ҳисоботларини тингладик. Улар темаларни қандай ўзлаштираётганликлари ва ўқувнинг ишлаб чиқаришдаги самараси ҳақида ахборотлар бердилар. Бундай усул тингловчилар ва пропагандистлар масъулиятини оширишга, машғулотлар мазмунини бойитишга ёрдам беряпти.

Тингловчиларнинг активлиги билан колхозда қишлоқ хўжалик ишлари тобора жадаллашиб бормоқда. Давлатга пилла топшириш плани ортиғи билан адо этилди. Бу тармоқдан юз минг сўм атрофида даромад қилдик. Озуқакорлар иши ҳам унумли бўляпти. Ҳозир беданинг иккинчи ўрими тугаяпти. Биринчи ўримда 160 центнердан пичан йиғиштириб олдик. Озуқа мўл бўлгач чорвачилик маҳсулотлари ҳам кўпаймоқда. Ўтган беш ойда сут соғиб олиш 25 процентга, гўшт етиштириш 40 процентга кўпайди.

Аудиторияларда олинган билимларни амалда қўллаш туфайли тингловчилар шундай ютуқларга эришмоқдалар. Якунловчи машғулотларда улар курс ишлари, рефератлар тайёрлаб олган билимларини амалда намоён этяптилар.

А. РАЖАБОВ,
Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз партия комитетининг секретари.

БИР ОЛАМ ТААССУРОТ

ЎТГАН якшанба куни Ғалаба, Бўка, Калинин районлари илғор пахтакор, чорвадор, пиллакор, сабзавоткорлари вакиллари область шаҳарлари ва районларининг пойтахтда ўтаётган анъанавий кунларига ташриф буюрдилар.

Меҳнат коллективларининг вакиллари даставвал В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлдилар. Улар бу ерда пролетариат доҳийсининг ҳаёти ва революцион фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи ранг-баранг экспонатларни мароқ билан кўздан кечирдилар. Сўнгра Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси павильонларини айландилар. Телеминорада бўлдилар. Тошкентнинг хушманзара жойларида, ўтмиш гувоҳи ҳисобланган қадимий ёдгорликлар, инқилобий воқеалар билан боғлиқ бўлган майдонлар ва хиёбонларни айланиб, биродарлик қабристонини зиёрат қилдилар.

Биз дам олувчилардан баъзилари билан суҳбатлашдик. Улар ўз таассуротлари билан ўртоқлашдилар. **«Сергели» —совхоз саноат комплекси 1-цех сунъий урчитиш пункти мудири М. В. БОГОТЕНКОВА:**

— Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида биринчи марта бўлишим. Павильонларда қўйилган янги-янги машина-механизмлар фан-техника тараққиёти ютуқларидан далолат бериб турибди. Чорвачиликни механизациялаш ва электрлаштиришга оид кўпгина янгиликларни билиб олдим. Лекин истагим ҳам йўқ эмас.

Шу ерда намойиш этилаётган механизмлар ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этилса. Бир нарсага ҳайронман. Бизда янгилик яратилади, кўргазмаларга қўйилади. Яхши баҳоланади. Шундай бўлсада ўша механизмларнинг кўпгина қисми ишлаб чиқаришда қўлланмасдан экспонатлигича қолиб кетади. Айни шундай салбий иллатларга барҳам беришнинг вақти-соати аллақачон етди.

Бўка районидаги Карл Маркс номли колхознинг 1-комсомол-ёшлар бригадаси аъзоси Холида УЗОҚОВА:

— Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида 95 гектар майдонга чигит экиб, тўла ундириб олдик. Ғўза парваришида бригадалараро мусобақада ғолиб чиққанлигимиз учун коллективимизнинг 11 нафар аъзоси Тошкентга сафар қилишга муяссар бўлдик. Кўргазма павильонларини мароқ ва қизиқиш билан томоша қилдик. Бу ерда илгари ҳам бўлганман. Кўп нарса ўзгарибди. Айниқса, енгил саноат ва халқ истеъмол товарлари заллари яхши жиҳозланган. Кўргазмага қўйилган нарсаларнинг сифатлилигини айтмайсизми, Аммо магазинларимиздаги худди шунга ўхшаш товарлар сифатсизлиги учун чанг босиб ётибди.

Истардикки, сотувга ҳам кўргазма учун тайёрлангандек маҳсулот ишлаб чиқарилса.

...Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхозининг аъзоси Д. Сахтара, Бўка районидаги К. Маркс номли колхоз аъзоси М. Жўраевалар Тошкент сафари ташкилотчилари ва ташаббускорлари шаънига илиқ гаплар айтишди.

И. ТОШЕВ.

ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

16 июнь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида навбатдаги матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда республика ва область газеталари, журналларининг, Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг, ахборот агентликларининг раҳбарлари ва етакчи журналистлари, республика Госкомиздатининг ходимлари, марказий газеталар, телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг ўз мухбирлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг область партия комитетлари ва Тошкент шаҳар партия комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари — республика давлат агросаноат комитетининг раиси И. Х. Жўрабеков йиғилиш аҳли ҳузурида сўзга чиқди. У КПСС XXVII съезди қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини бошқаришни қайта қуриш ҳамда шу йилнинг сув тақчиллиги шароитида давлат агросаноат комитети системасининг кечиктириб бўлмайдиган вазифалари тўғрисида сўзлаб берди.

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС тарихий XXVII съезди қарорларини рўёбга чиқара бориб, ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили учун юксак марраларни белгилаганликлари қайд этиб ўтилди. Улар планларини ҳамда социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришга бутун куч ва билимлари, ғайрат-шижоатларини сарфламоқдалар. Деҳқонлар ва чорвадорлар, механизаторлар ва мелиораторлар фидокорона меҳнатни, юксак профессионал маҳоратни ва тажрибани, ижодкорлик ва ташаббускорликни шу йилнинг қийин табиий шароитларига қарши қўймоқдалар.

Бу курашда оммавий-ахборот воситалари қишлоқ меҳнаткашларига катта ёрдам беришлари лозим. Журналистларнинг бурчи—фойдаланилмаган резервларни очишдан, сув тақчиллигини ва об-ҳаво инжиқликларини бартараф этишга қаратилган кўп томонлама ишларни кўрсатишдан, энг яхши хўжаликлар ва коллективларнинг интенсив ҳамда сувни тежайдиган технологияларни жорий этиш борасидаги тажрибасини кенг пропаганда қилиб, оммалаштиришдан иборатдир. Ҳозир қишлоқда содир бўлаётган жараёнларни чуқур таҳлил этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш билан боғлиқ проблемаларни кўтариб, уларни ҳал этиш йўлларини таклиф қилиш зарур. Матбуот, радио ва телевидение мақолалари, эшиттиришлари ва кўрсатувлари партия талаб қилганидек объектив, принципиал, амалий руҳда бўлиши керак.

Матбуот конференциясида оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг ўтган уч ой ичидаги ишлари обзор қилинди.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг 16 июнь куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида республика журналистлар ташкилотининг КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини бажариш борасидаги иши кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси С. Ш. Қурбонов докладида ва нутқларда қайд этиб ўтилганидек, оммавий ахборот воситаларининг ходимлари партиянинг иқтисодий ва социал жараёнларни чуқур таҳлил этиш, барча янги, илғор ютуқларни актив қўллаб-қувватлаш, ўз материалларида одамларни тўлқинлантираётган проблемаларни кўрсатиб бериш ҳамда уларни ҳал қилиш йўлларини таклиф этиш тўғрисидаги наказини юксак масъулият ҳисси билан қабул қилдилар.

Шу билан бирга ҳали барча редакция коллективларида ҳам бўшанглик бартараф этилган деб бўлмайди, мақолаларнинг таъсирчанлигини ошириш, журналистларнинг профессионал маҳоратини ўстириш тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилинмаяпти. Оммавий ахборот воситалари кишиларни зарбдор меҳнатга, олға томон ҳаракат қилишимизда бизга тўсқинлик қилаётган нарсаларнинг ҳаммасига қарши курашга сафарбар этувчи ғоят сермазмун таҳлилий материалларни кўпроқ тайёрлашлари зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленумда республиканы социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш программасини амалга ошириш учун курашда матбуот, телевидение, радио ходимларининг ижодий активлигини кучайтириш йўллари белгиланди.

Пленумда журналистларнинг ташкилотларида ҳисобот ва сайлов ўтказиш ҳамда СССР Журналистлар союзининг VI съездига ва Ўзбекистон Журналистлар союзининг VII съездига тайёргарлик тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИНИНГ БУРЧИ

Тошкент область халқ контроли комитетининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва район халқ контроли комитетларининг раислари ва инспекторлари, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар халқ контроли комитетлари раислари, область бўлим ва бошқармалари, шунингдек Тошкент шаҳар ижроия комитети бўлим ва бошқармалари халқ контроли группалари раислари, область ва шаҳар халқ контроли комитетлари аппаратлари ходимлари иштирок этдилар.

Мажлисда область халқ контроли комитети раиси А. И. Севастьянов КПСС XXVII съезди талаблари асосида халқ назоратчилари олдида турган вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Иқтисодий ва социал ривожланишнинг партия съезди белгилаган планларини амалга оширишда халқ назоратчилари партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларига актив амалий ёрдам кўрсатишлари зарур деб уқтиришди мажлис қатнашчилари. Докладни муҳокама қилишда қатнашган нотиқлар комитетлар, группалар ва постлар, барча назоратчилар ишини яна ҳам активлаштиришга, ўтказилаётган текширувлар самарадорлигини оширишга ёрдам берувчи кўпгина қимматли таклифларни ўртага ташладилар.

Мажлисда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари С. М. Нестеренко нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Мажлис ишида Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари М. Р. Раҳимов иштирок этди.

● СУРАТДА: Ғалаба райони меҳнаткашлари вакиллари В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали олдида.

А. Зуфаров фотоси.

● Партия ахбороти

СЕКРЕТАРЛАР КУНИ

Олмалиқ шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотлари секретарлари кунини ўтказди. Унда КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди талаблари асосида партия сафларига қабул ишларини такомиллаштириш ҳамда партия сафларини мустаҳкамлаш соҳасидаги вазифалар ҳақида шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Ю. Н. Беланов доклад қилди.

Секретарлар кунида партияга кирувчилар учун рекомендация берувчиларнинг масъулиятини кучайтириш, очиқ партия йиғилишлари ролини ошириш юзасидан зарур маслаҳатлар берилди. Шаҳар партия комитети ташкилий ишлар бўлимининг мудири В. А. Сушенцев бу соҳада партия ташкилотларининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш зарурлигини уқтирди.

Маълумки, партия, комсомол сиёсий маорифи ҳамда иқтисодий таълим системасида ўқув йили ниҳоясига етади. Шаҳар партия комитети партия сиёсий маорифи кабинетининг мудири Г. В. Козленко якунловчи машғулотларни юксак савияда ўтказишни таъминлаш йўллари ҳақида гапирди. Шаҳар партия комитетининг лектори Ғ. Х. Холқулов эса ягона сиёсий кунларни ўтказиш соҳасида тўпланган тажрибаларни умумлаштирди, секретарлар эътиборини бу соҳадаги ишларни такомиллаштиришга қаратди.

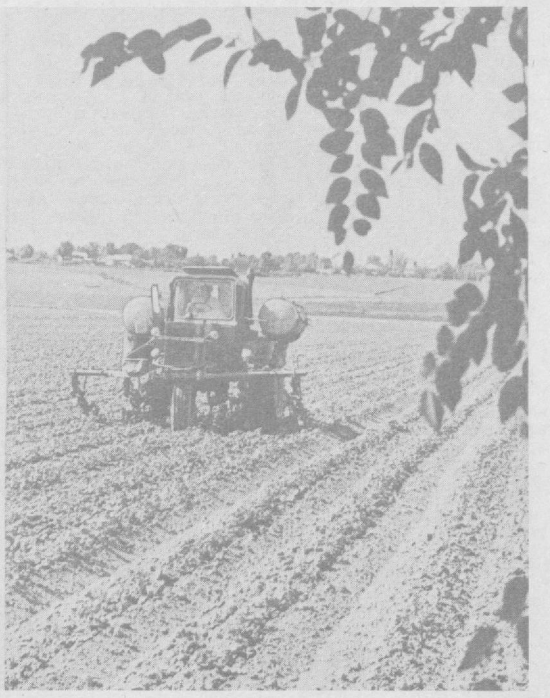

• *Шаҳарликлар учун*

ДАЛА-МАГАЗИН УСУЛИДА

КАЛИНИН районидаги «Партия XX съезди» колхози меҳнаткашлари кунига аҳоли дастурхонига 40 тоннадан зиёд сабзавот жўнатяптилар. Шу кунгача эса улар 700 тонна маҳсулотни дала—магазин усулида шаҳарликларга етказиб беришди.

Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида колхоз деҳқонлари 5 минг тонна сабзавот, 500 тонна картошка тайёрлашга аҳд қилишган. Ленин, Ҳурмат белгиси орденлари кавалери Зуҳур Юсупов етакчилик қилаётган бригада аъзолари маҳсулот тайёрлашда пешқадамлик қилишаяпти. Толиб Отахожиев, Муродхон Файзиевлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳам карам, пиёз, ошкўкларни йиғиштириб олиш суръати кун сайин ошаяпти. Бу коллектив аъзолари гектаридан 300 центнердан сабзавот, 160 центнердан картошка етиштиришга сўз берган. Эртаги экинлардан бўшаган майдонлар дарҳол шудгорланяпти. Озиқлантириб, ўртаги экинлар экиш учун ҳозирлик кўриляпти.

Ҳ. ШАРИПОВ.

● ПИСКЕНТ районидаги «КПСС XXVI съезди» совхозининг Билол Рафиқов бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари бу йил 81 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Айни кунларда бригада аъзолари ғўза парваришини ҳар томонлама уюшқоқлик билан олиб боришмоқда. Суратларда: (чапдан) тажрибали механизатор Абдулла Жабборов. У ғўза қатор ораларига ўз вақтида сифатли ишлов бермоқда; культивация пайти.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● ВАРШАВА. Раҳбар органлар ёш ходимлари умумпольша анжумани қатнашчилари барча поляк ёшларига мурожаат қилиб Польша Бирлашган ишчи партиясининг бўлажак X съезди қабул қиладиган мамлакатни ривожлантириш программасини рўёбга чиқаришда фаол, ижодий ва оммавий иштирок этишга чақирдилар. Бидгош шаҳрида ўтган бу кўп кишилик конференцияда сеймнинг ёш депутатлари, ҳамма даражадаги халқ кенгашлари аъзолари, мамлакатдаги турли жамоат ташкилотлари сайлаб қўйиладиган органлари вакилларидан 200 дан ортиқ киши қатнашди.

● СОФИЯ. Бу ердаги Н. Пушкаров номли тупроқшунослик ва ҳосилни программалаш институти мутахассислари қишлоқ хўжалик экинлари учун ўғит сифатида ҳаводаги азотдан фойдаланишнинг оригинал усулини ишлаб чиқдилар. Бу усул тупроқни озуқа моддалари билан бойитиш учун таркибида азот бўлган минерал органик моддалар солишнинг анъанавий усулидан воз кечишга имкон беради.

Кашфиёт авторлари бу методни ишлаб чиқиш чоғида ҳавода азот беқиёс миқдорда эканлигига асосландилар. Улар ҳаводаги азотни концентрациялайдиган қурилмани, шунингдек тупроққа ишлов бериш билан бир пайтда азот солиб кетадиган махсус қурилмани яратдилар. Бу қурилмани ҳар қандай трактор ва тупроққа ишлов берувчи машиналарга ўрнатиш мумкин.

● ПРАГА. ТАСС мухбири Виталий Ярошевский хабар қилади: Чехословакиянинг Брно шаҳрида робот техникаси институти базасида ташкил этилган экспериментал лаборатория Чехословакия халқ хўжалигининг энг ёш тармоғи — роботсозлик учун кадрлар тайёрлайдиган йирик марказ бўлиб қолди. Бу ерда етакчи мутахассислар тайёрлаш чоғида Чехословакиянинг металлургия, машинасозлик, катта химия тармоқлари йирик корхоналарида манипуляторларни кенг жорий этган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнини автоматлаштириш вазифаларини ҳал этишга асосий эътибор берилмоқда.

Саноатда роботларни жорий этиш программаси меҳнат ресурслари чекланган мамлакат — Чехословакия учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Ўтган беш йилликда ЧССРда уч мингга яқин робот ишлаб чиқарилди. Механик ёрдамчилар металлга ишлов берувчи станоклар, темирчилик-пресслаш машиналарига хизмат қилишда, монтаж ва омбор ишларида халқ хўжалигининг турли тармоқларида одамларнинг ўрнида ишламоқда.

(ТАСС, 16 июнь).

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ШАРБАТ СУВИ НАМНИ САҚЛАЙДИ

ҒЎЗА ўсиш даврида амалга ошириладиган агротехника тадбирларининг самараси кўп жиҳатдан ерни экишга қандай тайёрланганлигига ҳам боғлиқдир. Шунинг учун ҳам биз далаларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга эътиборни кучайтирдик. Ерлар кўнгилдагидек текисланди. Ўтган йили ҳосилдорлиги паст бўлган майдонларнинг ҳар гектарига 12—15 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Область пахтакорлар Советининг тавсияларига амал қилиб, қисқа муддатларда 2848 гектар ерга чигит экиб, ернинг табиий намига ундириб олдик.

Ҳозирги кунда 32 та пахтачилик бригадасида бўлиқ кўчатлар ҳосил қилиш учун зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Сув тақчиллиги кутилаётган бу йилги шароитда сувдан тежамли фойдаланиш, уни беҳуда оқиб исроф бўлишига йўл қўймаслик ғоятда муҳимдир. Шу мақсадда совхоз мелиоратори бошлиқ штаб тузилди. Унинг аъзолари бригадаларни айланиб, сувчиларга амалий маслаҳат ва кўрсатмалар бериб боришаяпти.

Бу йил ғўзаларни шарбат усулида суғоришни кенг йўлга қўямиз: бу усулда ниҳоллар ҳам қониб сув ичади, яхши озиқланади, соғлом, бақувват, серҳосил бўлиб ўсади. Энг муҳими ерда нам узоқ сақланади.

Хўжаликнинг ҳамма бригадаларида тунги навбатчи сувчилар қўйилди. Улар пайкаллардаги ғўза қатор ораларига сувнинг бир меъёрда оқишини назорат қилиб борадилар.

Тунда сув ичган ғўзалар тез авж олади. Узоқ вақт чанқамайди. Эрта ҳосилга киради. Гули тўкилмайди.

Оқава сувлар зовурларга тушиб беҳуда кетиб қолмаслиги учун қўшимча насослар ўрнатилди. Бу агрегатлар ёрдамида зовурлардан олинаётган сувлар пахта майдонларига қайта таралади.

Тупроқ майин бўлса нам тез кўтарилмайди. Сув қўйиш муддати чўзилади. Ҳозирда далаларда 34 та чопиқ агрегатлари юқори унум билан ишлатилмоқда. Ҳар куни 180—200 гектар майдондаги ниҳолларга ишлов берилмоқда. Культиватор ишчи органларига қатқалоқни юмшатувчи, кесак кўчиб ниҳолларни шикастлантирмаслиги учун махсус мосламалар ўрнатилган. Ишлов бериш билан бирга экинга минерал ўғитлар солинмоқда.

Механизаторлар мусобақасида Фармонқул Суярқулов, Аҳмадали Отавалиев, Ҳакимжон Ғозиев, Абдуқаюм Ҳошимов каби азаматлар олдинда бормоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига 7—8 гектардаги ниҳолларни культивациядан чиқармоқда. Механизаторларимиз майдонларда кўчатларнинг бут бўлишини таъминлаш, бирор туп ҳам ниҳолга шикаст етказмаслик учун масъулиятни ҳис қилиб астойдил ишламоқдалар.

Совхозимизнинг Қ. Қодиров, Н. Мавлонов ўртоқлар бошлиқ 2-, 6-бўлимларининг меҳнаткашлари ғўза парваришида пешқадамлик қилмоқдалар. Бу коллективларда ҳар бир иш агротехника тадбирларига қатъий амал қилиниб, сифатли бажарилмоқда.

Айни долзарб дамларда ҳар бир мутахассис, деҳқон ўз иш жойида — далада бўлиши зарур. Ҳар соат, ҳар дақиқа ғанимат. Фурсатни бой бермаслик лозим.

Хўжалигимизда мўл ҳосил усталари кўп. Улар ер тили ва сирини яхши тушунишади. Ш. Аҳмедов, Т. Ҳамидов, У. Эрматов, А. Бобоевлар етакчилик қилаётган илғор меҳнат коллективларида 35—40 центнердан ҳосил кўтариш учун қизғин кураш бормоқда.

Июнь ойи—дала ишларида долзарб, масъулиятли давр ҳисобланишини деҳқонларимиз яхши билишади. Шунинг учун ҳар бир карич пахтазор назоратдан четда қолмаслиги керак.

Бу йил давлатга 8550 тонна пахта етказиб берамиз. Айни дамда барча бўлим ва бригадаларда активлик, кўтаринкилик, юксак уюшқоқлик билан иш олиб борилмоқда. Коллективларда муваффақиятларимизнинг бош мезони ҳисобланган социалистик мусобақа ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юборилган.

У. ИСАБОЕВ,
Бекобод районидаги «КПСС XXV съезди» совхозининг директори.

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

«Физик-химиявий биология, медицина ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш учун физиологик актив моддалар ҳосил қилишнинг илмий асослари ривожлантирилсин».

(СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларидан).

ФЕРОМОН— ЗАРАРКУНАНДАЛАР КУШАНДАСИ

Ҳозирги химик ва биолог олимларимиз партиямиз XXVII съезди белгилаб берган аниқ кўрсатмаларни амалга ошириб, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада жадаллаштириш йўлида зарур кашфиётлар яратмоқдалар.

Маълумки, қишлоқ хўжалигида пахта зараркунандаларига қарши курашиш — мўл ҳосил гарови, шу куннинг муҳим талаби. Кейинги йилларда қишлоқ хўжалигида экинларнинг ашаддий душманлари — ғўза ва кузги тунламлар деб аталган зараркунандаларга қарши уларнинг синтетик жинсий феромони махсус тутқичлар ёрдамида ишлатила бошланди.

Хўш, феромон нима? Бу урғочи капалакнинг махсус безлари томонидан ҳашарот учиб чиққанидан 2—3 кун кейин ишлаб чиқариладиган ҳиддир. Биринчидан, у айнан шу турга хос яъни ўзга ҳашарот унга учиб келмайди, иккинчидан, у ўзига эркак капалакларни жалб қилади.

Ҳашарот феромонларини яратиш Ватанимизда кенг йўлга қўйилган бўлиб, айниқса ғўза, кузги ва ундов тунламларининг феромони Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганик химия ҳамда Кишинёвдаги Бутуниттифоқ ўсимликларни биологик методлар билан ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институтлари олимлари томонидан амалга оширилмоқда. Бу моддаларни ўрганиш ва амалиётда ишлатиш усуллари Ўрта Осиё ўсимликларни ҳимоя қилиш институтида қўлланиляпти.

Хўш, феромонларни қандай мақсадда ва қандай қилиб ишлатиш керак?

Феромон моддаси ингичка резина найчаларнинг 2 сантиметрлик бўлакчалари ичига икки миллиграммдан шимдирилади. Бундай резина бўлакчаси махсус тутқичларнинг шипига сим ёрдамида илиб қўйилади. Тутқич остига эса қоғозга махсус қотмайдиган елим суртилиб жойлаштирилади. Бундай тайёр тутқични ғўза, маккажўхори, помидор пайкалларига ҳар 3—5 гектар ерга биттадан ёғоч устунда ўрнатилади. Қоронғу туша бошлаган пайтда уча бошлайдиган капалакларнинг эркаклари ҳидга интилиб, урғочи капалак ўрнига тутқичга илинадилар. Тадқиқотлар шуни кўрсатдики, капалакларнинг тутқичга тушган сонига қараб зараркунанда ривожланишининг ҳар авлоди бошланишини ва тугашини, далага фойдали ҳашаротлар — трихограмма ва габробракон қўйиб юборишнинг самарали муддатларини, шунингдек қайси муддатларда кимёвий ёки микробиологик воситалар ёрдамида ишлов ўтказиш лозимлигини аниқлаб олиш мумкин.

Феромон тутқичларини ишлатиш, олдиндан қабул қилинган ва ҳозирда ишлатиб келинаётган фойдали ҳашарот йиғиндисини ҳисоблаб чамалаш усули ўрнини босолмайди, аксинча бу ҳар иккала усул бир-бирининг камчилигини тўлдириб, таҳмин самарадорлигини оширади.

Феромон тутқичлари 1985 йили Ўзбекистоннинг деярли ҳамма областларининг айрим хўжаликларида, Тожикистон ва Озарбайжоннинг баъзи хўжаликларида синовдан ўтказилди.

Хўш, феромон тутқичларини амалиётда ишлатиш қандай хўжалик ва иқтисодий самара бериши мумкин?

Аввало, шуни айтиш керакки, феромон тутқичларидан фойдаланиш ўсимликларнинг зараркунандаларидан ҳимоя қилиш маданиятини янада юқори босқичга кўтаради, унинг ҳар томонлама самарадорлигини оширади, ниҳоят бунда иқтисод қилинган маблағдан ташқари социал аҳамият ҳам бор. Гарчи тадбирнинг социал аҳамиятини иқтисод қилинган пулга айлантириш мумкин бўлмасада, химиявий воситаларни ишлатишни камайтириш ҳамда биологик усул самарадорлигини ошириш ҳисобига феромон тутқич ишлатилганида ҳар гектар ердан йилига 10—12 сўм иқтисод қилиниши аниқланган. Мисол учун Тожикистон ССРнинг Пролетар районида жойлашган Ленин номли колхозга 1984 йили ғўза тунламининг феромони жорий этилиши мана бундай самара берди. Колхоз йирик хўжалик бўлиб, 8,5 минг гектар ерга ғўза экади. Бу хўжаликда ҳам ғўза тунлами асосий зараркунандалардан ҳисобланади. 1984 йилгача ҳар йили барча майдондаги ғўзаларга 2—2,5 марта кимёвий воситалар билан ишлов берилади.

Бу хўжаликда ғўза тунламининг феромон тутқичларини ишлатиш 1982 йилда бошланиб, асосан 1984 йилда оммавий тус олди. У 6,5 минг гектар ерга ишлатилди. Бунда учбурчак ҳамда «Аттаракон-Ўзб» тутқичлари ҳар 5—10 гектар ерга биттадан жойлаштирилади. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Биоорганик химия институти томонидан яратилган феромон ва Кировоканда яратилган янги типдаги елим ишлатилди. Тутқичлар ишлатишда САНИИЗР тавсияларига амал қилинди. Йил охирида феромон тутқичларини ишлатиш кўп қўшимча маблағ талаб этмайдиган, нисбатан оддий усул эканлиги, ўсимликларни ғўза тунламидан ҳимоя қилишда юқори самара бериши аниқланди.

Яна шуни айтиш керакки, бу усул хўжалик назоратчиларининг иш самарадорлигини оширади, зараркунанда ҳар авлодининг ривожланишини аниқ белгилаб беради, далага трихограмма ҳамда габробракон кушандаларини қўйиш учун энг самарали муддатни белгилашга имкон яратади, биологик усул самарадорлигини кескин кўтаришга сабабчи бўлади. Гарчи 1981 йили трихограммани 3 марталаб қўйиш самарадорлиги 50 процентни ташкил қилган бўлса, 1983 ва 1984 йиллари бу усулда кураш самарадорлиги - зараркунанда феромонидан фойдаланиш ҳисобига 69 процентга етди. Ўз вақтида кураш олиб бориш ҳисобига кимёвий ишлов самарадорлиги ошади. Битта ишлов билан зараркунанданинг ҳар авлодини зарарсизлантириш имкони туғилади. Биологик ва кимёвий усул самарадорлигининг ошиши кимёвий кураш ҳажмини бир-бир ярим мартагача қисқартиришга имкон беради. Бу эса маблағ тежаш билан бир қаторда, табиатни муҳофаза қилишда ҳам катта аҳамиятга эга. Шунингдек, ҳосилга ҳеч қандай зиён етмайди, ҳаражатлар эса қисқаради. Мисол учун: Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда ғўза тунламига қарши кураш учун 1984 йили 1981 йилга нисбатан 56 процент кам маблағ сарф бўлди, бу 104 минг сўмни ташкил этди. Ишонамизки, бу ҳаммаси эмас. Келажакда ҳашарот жинсий феромонлари зараркунандага қарши кураш учун чалғитиш (дезориентация) ёки далани капалаксизлантириш усуллари билан ишлатилиши мумкин. Бунда иқтисодий самара янада ошиши билан бирга, айрим участкаларда кимёвий воситалар ишлатишдан умуман воз кечиш мумкин бўлади.

Пахтачиликда интенсив технология, биотехнология ва генинженерияси усулларидан кенг фойдаланиш, ҳосилдорликни янги методлар асосида ошириш масаласи КПСС XXVII съезди олимларимиз олдига қўйган катта ва кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Бу аниқ тадбирлар фан йўлида кўпдан-кўп истиқболлар очади.

А. АБДУВАҲОБОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Биоорганик химия институти лабораториясининг мудири, химия фанлари доктори, профессор.

Ш. ХЎЖАЕВ,
Ўрта Осиё ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий текшириш институти лабораториясининг мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ВАРШАВА. Совет тинчлик ташаббуслари, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бутун сиёсати инсониятни ядровий фалокат хавфидан ҳалос қилишнинг реал йўлини очиб беради, деди ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР Ташқи ишлар министри Мариан Ожеховский.— Бу йўл, деб таъкидлади у, «Экспресс вечорни» газетаси билан суҳбатда, бутун инсоният манфаатларига мос тушади. Министр Совет Иттифоқининг космосни ҳарбийлаштиришни тақиқлаш билан бир вақтда стратегик қурол-яроғларни камайтириш тўғрисидаги таклифи катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлади. СССР таклиф этган 2000 йилга қадар ядровий ва химиявий қуролларни бутунлай тугатиш комплекс программаси алоҳида диққатга сазовордир. Польша бу тинчлик ташаббусларини тўла қўллаб-қувватламоқда, кескинликни юмшатиш сиёсати давом эттирилиши учун курашмоқда, деди Ожеховский.

● НЬЮ-ЙОРК. Ангола ҳукуматининг илтимосига мувофиқ Хавфсизлик Кенгаши ЖАР ирқчи режимининг Анголанинг Намиб портида Совет Иттифоқи ва Кубанинг ҳеч қандай қуроллари бўлмаган кемаларига қарши яқинда қилган террорчилик хатти-ҳаракатларини муҳокама қилиш учун тўпланади. Халқаро ҳамжамият Жанубий Африка Республикасининг халқаро тинчлик ва хавфсизликка хатар солувчи қароқчилигини қатъий қораламоқда, унга жазо беришни талаб қилмоқда. БМТда таъкидлашларича Преториянинг қўшни Африка давлатларига ҳамда халқаро ҳамжамиятнинг бошқа аъзоларига нисбатан ўтказаётган тажовузкорлик сиёсати учун жавобгарлик ирқчилар режими ҳомийлари, энг аввало АҚШ зиммасига тушади.

● ПАРИЖ. Франция пойтахтида миллий тинчлик фестивали зўр муваффақият билан ўтди. Унда ўн минглаб парижликлар, Франциядаги турли шаҳарлар ва департаментларнинг вакиллари, 15 мамлакатдан, шу жумладан Совет Иттифоқи, Венгрия, Болгария, Хитой, Буюк Британиядан келган тинчлик тарафдорлари делегациялари қатнашди. Фестиваль урушга қарши «Юзлар даъвати» нуфузли ташкилот ташаббуси билан уюштирилган ҳамда халқаро тинчлик йилига бағишланган эди. Фестиваль қатнашчилари қабул қилган мурожаатномада Ер юзидаги барча халқлар халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ва инсониятнинг тинч келажаги учун курашни кучайтиришга даъват этилади.

● ХАРАРЕ. Ботсвана пойтахти Габоронада террорчилик ҳаракати амалга оширилди. Шаҳар марказидаги уй-жой автомат қуролдан ўққа тутилганлиги натижасида ботсваналик бир аёл ўлдирилди, яна икки киши ярадор бўлди. Ярадор бўлганлардан яна бири Габорона мэрининг биродаридир. Ботсвана радиосининг таъкидлашича, бу қўпорувчилик ҳаракати Жанубий Африка Республикаси ирқчилар режими жосусларининг иши деган шубҳа бор. Маълумки, улар ўтган ойда Габоронага, шунингдек қўшни Замбия ва Зимбабве пойтахтларига қуролли ҳуруж қилган эдилар.

(ТАСС, 16 июнь).

• *Областимиз меҳмонлари*

ТАЖРИБА ЎРГАНМОҚДАЛАР

Илгари хабар қилинганидек, Чехословакия социалистик Республикасидан келиб Москва олий партия мактабида ўқиётган бир группа тингловчилар ўқув практикасини ўташ учун Тошкентга келдилар. Бизнинг меҳмонларимиз — Чехословакия Коммунистик партияси шаҳар ва район комитетларининг ходимлари республикамиз пойтахтида бўлишлари давомида область партия ташкилотининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлиги ҳамда меҳнаткашларни КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини амалга оширишга сафарбар этиш бўйича иш тажрибаси билан танишадилар.

Чехословакиялик дўстларимизни айниқса социалистик мусобақани ташкил этиш, илғор тажрибани оммалаштириш, меҳнаткашларни жамиятни бошқаришга жалб этиш қизиқтирмоқда. Шанба куни улар касаба союзлари область Совети раҳбарлари ва активи билан учрашдилар. Учрашувни касаба союзлари область Советининг раиси А. В. Браилов олиб борди.

Чехословакиялик дўстлар Тошкент область ижроия комитетининг меҳмони бўлдилар. Уларни қабул қилган Тошкент область ижроия комитетининг раиси П. М. Абдураҳмонов областни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришда халқ депутатлари Советларининг роли, Советлардаги партия группаларининг иш тажрибаси тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

Практикантлар «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам бўлиб, бу ерда партия комитетининг фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш юзасидан иш тажрибаси билан танишдилар. Кеча улар Ғалаба районига бордилар.

Суратда: Москвадаги олий партия мактабининг чехословакиялик тингловчилари Тошкент архитектура-планлаштириш Бош бошқармасида. Шаҳар бош архитектори А. А. Умаров (чапдан учинчи) Ўзбекистон кўчасининг қурилиши тўғрисида гапириб бермоқда.

А. Мальцев фотоси.

ХАСКОВОЛИК ЛЕКТОРЛАР

Болгария Халқ Республикаси Хасково округининг бир группа лекторлари иш тажрибасини алмашиш учун Тошкентга келдилар. Унинг составида Болгария Коммунистик партияси Хасково округ комитети сиёсий маориф уйи мудири Лилия Николова ҳамда илмий билимларни тарқатиш билан шуғулланувчи Г. Кирков номидаги округ жамияти правлениесининг раиси Желязко Делчевлар бор.

Меҳмонларимиз область партия комитетининг сиёсий маориф уйи ва лекторлар группаси иши билан танишдилар. Лекторлар уйида бўлдилар. Шунингдек, улар Тошкентдаги 9-ўрта мактабда бўлиб, таълим тарбия жараёнини ташкил этиш, Георгий Димитров музейи иши билан танишдилар.

Хасководик лекторларни Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари С. М. Нестеренко ва область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев қабул қилдилар. Қардош мамлакат вакиллари В. И. Ленин Марказий музейининг филиалида бўлдилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

● СУРАТДА: Лилия Николова ва Желязко Делчев Тошкентдаги 9-ўрта мактабда ўрнатилган Георгий Димитров ёдгорлиги олдида.

А. Зуфаров фотолари.

АГИТБРИГАДА ЧЎПОНЛАР ҲУЗУРИДА

Чиноз район маданият бўлимининг агитбригадаси бадиий ҳаваскорлари тез-тез корхона, муассаса, дала шийпонлари ҳамда фермаларда бўлиб, куй ва қўшиқлари билан меҳнаткашларни хушнуд этиб келмоқдалар.

Яқинда улар Жамбул номли совхоз чўпонлари ҳузурида ана шу касб эгалари меҳнатини мадҳ этувчи концерт программаларини намойиш этишди. Айниқса, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган иккинчи бутуниттифоқ халқ ижодиёти фестивали иштирокчилари А. Бойчаев, К. Орзиқулов, Ф. Қамбаровларнинг чиқишлари чўпонлар томонидан илиқ кутиб олинди.

С. ҚОСИМОВА.

Янги АТС ишга тушди

ОЛМАЛИҚ шаҳрининг кимёгарлар микрорайонида 8 минг номерли янги автомат телефон станцияси ишга туширилди. Энди шаҳардаги телефон номерлари ўн беш мингтага етди. Янги АТС биносини 354-кўчма механизациялашган колонна бунёдкорлари қуриб беришди.

О. ХУШНАЗАРОВ.

ҚЎШИҚЧИ ШОИРЛАРИМИЗ

ИНТИЛИБ, ИЗЛАНИБ

Шундай шоирлар борки, уларнинг дастлабки шеърлариёқ китобхонлар юрагига ўрнашиб қолади. Бошқа бир шоирлар эса узоқ йиллар заҳмат чекиб, устоз Миртемир айтмоқчи, «тиришиб, тирмашиб, машаққат чекиб» камтарона ижод қиладилар. Шоир ва драматург Ҳайдар Муҳаммад ҳам ўзининг астойдил ижодий изланишлари билан ўзбек совет шеърияти ва драматургиясида кўзга кўриниб қолди.

Ҳайдар Муҳаммаднинг «Кўнглим менинг» (1975 йил) номли илк шеърий тўпламида қайд этилишича, шоирнинг дастлабки шеърлари 1957 йилдан бошлаб матбуот саҳифаларида кўрина бошлади. Аслида, унинг шеър машқ қилиши жуда эрта бошланган, аниқроғи мактаб партасида ёзилган. Ёш Ҳайдарнинг ўз тенгқурлари билан доимий ижодий мулоқотда бўлганлиги ва ёшлар ҳаётига хос қизғин баҳслар унинг қалбидаги шеъриятга муҳаббат куртакларининг ўсиб-бўй чўзишига имконият яратди. У ўнинчи синфни тугатган йилиёқ Совет Армияси сафига чақирилди. Солдатлик даврида бўш вақтини рус шеъриятини чуқурроқ ўрганишга бағишлади.

— Армияда хизмат қилган йилларим — менинг олтин даврим ҳисобланади, — дейди у фахр билан. — Ҳарбий хизмат — муқаддас бурч. Шу билан бир қаторда рус тилини ўргандим. Мактабда таниганим Пушкин, Лермонтов, Некрасов, Фет, Тютчев, Блок, Есенин сингари атоқли шоирларнинг шеърларидан баҳраманд бўлдим...

Ҳайдар Муҳаммад Совет Армияси сафидан янги куч, янгича дунёқараш билан қайтди. Рус шеъриятининг юксак намуналари билан яқинроқ танишгач, шоир ўз шеърларига талабчанлик билан қарай бошлади. У муттасил мутолаа ва изланиш зарур эканлигини, ҳаётни чуқурроқ ўрганиш ва ижтимоий воқеа-ҳодисаларни жиддий мушоҳада қилиш кераклигини тушунди. Шундан сўнг Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг тил ва адабиёт факультетида таълим олган йиллари шарқ классик адабиётининг бой мероси ва ижтимоий фанларни қизиқиш билан ўрганишга киришди.

Ҳайдар Муҳаммаднинг дастлабки шеърлари болаларга бағишланган бўлиб, уларнинг аксарияти қўшиқ сифатида куйланади. Жумладан, «Олчамнинг туғилган куни» шеърини шоир таҳминан 20 йил бурун ёзган бўлса-да, ўшандан буён кичкинтойларнинг оғзидан тушмай келмоқда. Шунингдек, муаллифнинг «Чумчуқ чирқ-чирқ этади» шеъри болалар репертуарига сингиб кетган.

Институтда Ҳайдар Муҳаммад М. Шайхзода, Н. Маллаев, М. Асқарова сингари забардаст олимларнинг сермазмун лекция ва суҳбатларини тинглади, улар билан бўлган суҳбатлар шоир ижодининг шаклланишида муҳим роль ўйнади. Биргина институт таълими эмас, балки ҳаёт сабоқлари ҳам уни ижодий изланишга руҳлантирди. Айниқса, унинг республика радиосидаги музика бўлимида ишлаши ижодига сезиларли таъсир кўрсатди. Маълумки, радио кўпгина ўзбек совет адиблари учун катта ижодий мактаб бўлган. Бинобарин, Ҳайдар Муҳаммад ҳам Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетида камол топиб, қўшиқчи шоир сифатида элюртга танилди. Эндиликда радиодаги фонотекада Ҳайдар Муҳаммад шеърлари билан айтиладиган 200 дан зиёд турли мавзудаги қўшиқ борлиги фикримизнинг далилидир.

Ҳайдар Муҳаммад қўшиқлари тингловчиларнинг қалбини тўлқинлантирадиган оҳангларга бой. Бунинг боиси, шоир ўз шеърларида устози Миртемир сингари соддаликка интилади, замондошларимизнинг маънавий кечинмаларини самимий ва таъсирчан мисраларда тасвирлайди. Бу жиҳатдан ижодкорнинг «Хатларим етмасмикин?», «Ёзган хатинг қўлимда» каби қўшиқлари характерлидир. Айниқса, кейинги шеърга куй басталаган композитор Т. Ҳасанов ёшларнинг мисралар қатига яширинган нозик кечинмаларини бўрттириб ифода этган.

Ўзбекистон радиосида ишлаган йиллари у Миртемир, Туроб Тўла, Ҳамид Ғулом, Пўлат Мўмин сингари таниқли шоирлар билан ижодий алоқада бўлди, Хайриддин Салоҳ, Анвар Эшонов, Ҳусниддин Шарипов сингари тенгқурлари билан бирга хизмат қилди. Устоз адиблар ва тенгдошлар билан мустаҳкам алоқада бўлиш унинг ижодига янгидан-янги мазмун қўшди. Радиода бериладиган қўшиқ текстларининг редактори сифатида, айниқса, шоирнинг Ҳабибий билан ижодий мулоқоти уни аруз сирларини эгаллашга ва бу вазнда ҳам ўз кучини синаб кўришга ундади.

Ҳайдар Муҳаммад қўшиқбоп шеърлар яратиш билан бирга,

Она фарзандлари
қайтмади жангдан,
Олисларда қолди улар
жасади.
Она ўғилларин кўрар оқ
тонгда,
Қучай деса кўз ёш йўлин
тўсади, —

сингари лиро-публицистик пафос сингдирилган шеърлар ҳам яратиб мухлислар эътиборига тушди. Баъзи шеърларида шоир табиат манзаралари орқали фалсафий маъно ифодалашга уринса, бошқа бирларида эса лирик кечинмалар орқали инсон қалбининг улуғворлиги ва нафислигини тараннум этади.

Ижодкор қайси жанрга қўл урмасин жамият учун, одамлар учун фойдали фикрни илгари суришга уринади. Кейинги йилларда Ҳайдар Муҳаммад қатор драматик асарлар ва публицистик мақолалар ҳам яратди. Унинг ижодига хос бўлган фазилат шундаки, қаламкаш поэзия, драма, публицистикага бир-биридан айрича қарамайди, аксинча, шоир ижодида бу жанрлар бир-бирини тўлдиради. Агар у шеърларида кишиларни софликка, ахлоқий гўзалликка, инсонпарварликка даъват этса, «Тошкентнинг нозанин маликаси», «Ипак гиламлар», «Умрнинг бир довони», «Кўнгил чинни пиёла» сингари драматик асарларида бу масалаларни конкрет инсон омили орқали илгари суради. Жумладан, шоирнинг бир шеърида айтилган: «Яхши фарзанд келмас ҳаводан, Аввал яхши ота бўлмоғи даркор», деган фикр «Тошкентнинг нозанин маликаси» драмасида атрофлича тадқиқ этилади. Асарнинг номи жимжимадор бўлса-да, мазмунан чуқур. Муқимий номли музикали драма ва комедия театрида бир неча йиллардан бери қўйилаётган мазкур драмада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида ҳаққоний равишда қораланган порахўрлик, мансабпарастлик, текинхўрлик каби ярамас иллатларнинг ҳаётга зарари очиб берилган. Худди шундай ғоявий-ижтимоий мазмун «Ипак гиламлар» фельетон-драмасида ҳам ўз ифодасини топган. Унда савдо соҳасидаги жиддий нуқсонлар, бойлик орттиришга муккасидан кетган баъзи кимсалар кескин қораланади.

Ҳайдар Муҳаммад авжи навқирон, баркамол ижод ёшида. У умрининг янги довонлари бошланишида яна болалар ва ўсмирлар учун мазмундор асарлар ёзмоқда. Шу билан бирга шоир қўшиқни ҳам унутгани йўқ. Зотан, қўшиқсиз ҳаёт зерикарлидир. Биз ижодкор умри элга манзур бўладиган янги-янги қўшиқлар билан файзли бўлишини истаймиз.

М. МАҲМУДОВ,
А. САМАДОВ.

ИБРАТЛИ АНЪАНАЛАРИМИЗ

ПЕНСИОНЕРЛАР ИЗЗАТДА

БЕКОБОД районидаги Ленин номли колхоз партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари замонавий маросимларни, янгича анъаналарни дала меҳнаткашлари турмушига сингдиришга алоҳида эътибор бермоқда. Жумладан, колхозда кўп йил ҳалол меҳнат қилган ветеранларни пенсияга тантанали кузатиш энг яхши анъаналардан бири бўлиб қолди.

Яқинда колхознинг маданият уйида хўжаликнинг таниқли шофери Тилаболди Абдуллаев билан кўп йиллик тажрибага эга механизатор Аҳмадали Мирзаевни қарилик пенсиясига кузатиш кечаси бўлиб ўтди. Маданият уйи директори Х. Мирзаев тантанали кечани очиб, меҳнат ветеранларини табриклагач, колхоз комсомол комитетининг секретари О. Холмонов пенсионерларнинг мазмунли ҳаёт йўли, ҳалол меҳнат фаолияти ҳақида йиғилганларга сўзлаб берди ва хўжалик ёшлари бу меҳнат ветеранларининг ишини муносиб давом эттиражакларини таъкидлади.

Тантанали кечада пенсияга чиқаётган отахонларга колхоз касаба союз ташкилотининг эсдалик совғалари тақдим этилди. Хўжалик бадиий ҳаваскорлари пенсионерларга атаб концерт программасини намойиш этдилар.

А. ХОЛМАТОВ,
жамоатчи мухбир.

РЕСПУБЛИКА КОНКУРСИ ҒОЛИБИ

Тошкент электромеханика техникумидан Б. Муҳаммаджонов ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчиларининг республика олимпиадасида ғолиб чиқди. У химия бўйича мураккаб масалани ҳаммадан кўра яхши ечди — глицерин, глюкоза ва сирка кислотасининг кўриниши жиҳатдан бир хил бўлган эритмаларини тез аниқлаш усулини топди.

Тошкентда бўлиб ўтган олимпиада химия, физика, математика, тарих, адабиёт билан қизиқаётган энг истеъдодли йигит-қизларни аниқлашга ёрдам берди.

СЕРҲОСИЛ НАВЛАР

Н. И. Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти Ўрта Осиё филиалининг тажриба-экспериментал хўжалиги боғбонлари гилос узишни давом эттирмоқдалар. Бу йил гилоснинг «Ғолиб», «Валерий Чкалов», «Болаларга совға» навлари экилган эди. Бу ерда ҳар бир дарахтдан 40—45 килограммдан гилос узиб олинмоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

Финляндиялик кинематографчилар республикамизда

ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Яқинда Финляндия «Юлейс радио» телекомпаниясининг бир группа ижодкорлари Тошкентга келдилар. Улар Финляндияда СССР халқлари, жумладан, Ўзбекистон ҳақида кўпроқ маълумот олишга қизиқувчиларнинг талаб ва истакларидан келиб чиққан ҳолда фильм яратишга қарор қилганлар. Штатсиз мухбиримиз У. Комилов группа раҳбари режиссёр Эркки Похианхеймо билан суҳбатлашди.

— Дарҳақиқат, ўзбек халқининг бугунги ҳаёти, санъати, тарихи биз учун жуда қизиқ. Шунинг учун оператор Юсси Лайне, редактор Каарини Луома ва ассистентларимиз Мерви Весала ва Минтту-Мария билан бирга фильм яратиш мақсадида бу ерга келдик. Фильм икки қисмдан иборат бўлиб, бир соатга ва ярим соатга мўлжалланган. Фильмларимизнинг бош қаҳрамонлари ургутлик сопол буюмлар устаси Авлоқул Ҳаққулов, ўймакор усталар Ҳайдаровлар, Қуванинг «Анор» ва «Ёр-Ёр» фольклор ансамбллари бўлишади. Бу галги сафаримиз фильмни лентага туширишнинг дастлабки тайёргарлик босқичи, холос. Август ойида эса съёмкалар бошланади. Шундан сўнг кўп ўтмай, Финляндиянинг кўп миллионли телетомошабинлари ўзбек халқининг бугунги турмуши билан танишадилар.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЧОРАК ФИНАЛГА ЧИҚИШОЛМАДИ

MEXICO 86

Группадаги саралаш учрашувларини муваффақиятли тугатиб навбатдаги босқичга чиққан СССР терма командаси 15 июнь куни ним чорак финал ўйинида Бельгия футболчилари билан учрашди. Футболчиларимиз гарчанд биринчи бўлиб ҳисобни очган бўлсаларда ғалабани қўлларида сақлаб қололмадилар. Асосий вақтда ҳисоб 2:2 бўлди. Қўшимча берилган 30 минутда Бельгия футболчилари яна иккита, СССР терма командаси эса битта тўп киритди. Шундай қилиб, 3:4 ҳисобида мағлубиятга учраган командамиз чемпионатда ўйинларини тугатди.

Мексика футболчилари Болгария командасини 2:0 ҳисобида енгиб чорак финалга чиқди. Бразилия командаси Польша футболчиларини 4:0, Аргентина терма командаси эса Уругвай футболчиларини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Кеча Италия—Франция, Марокаш — ГФР командалари учрашди.

ФУТБОЛ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНАТИ

ОЛМАЛИҚЛИКЛАРНИНГ БИРИНЧИ МАҒЛУБИЯТИ

Физкультура коллективлари командалари ўртасидаги футбол бўйича Ўзбекистон биринчилигининг навбатдаги тур ўйинларида Тошкентнинг «Трактор» командаси ўз майдонида Самарқанднинг «Экспресс» футболчиларини 4:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, пешқадамлик мавқеини янада мустаҳкамлаб олди. Тракторсозлар билан изма-из келаётган Олмалиқнинг «Металлург» футболчилари Тошкентнинг «Старт» командасига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Бу команданинг чемпионатдаги биринчи мағлубиятидир.

Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди. «Техник» — «Гулистончи» — 3:3, «Шаҳриҳончи»—РФОСММ — 2:1, «Автомобилист» (Фарғона) — «Бинокор» 4:0, «Чорток» — «Ёш куч» — 7:1, «Автомобилист» (Навоий) — «Металлург» (Бекобод) — 0:1.

ОБЛАСТЬ ЧЕМПИОНАТИ

«СПАРТАК» ҲАМОН ПЕШҚАДАМ

Футбол бўйича область биринчилигида иштирок этаётган «А» группа командалари ўртасидаги биринчи давра ўйинлари якунланган бўлса, «Б» группада сўнгги тур ўйинлари ўтказилмоқда. Куни кеча шу группада ўнинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Чемпионатда пешқадамлик қилаётган Янгийўл районининг «Спартак» командаси Янгибозорда маҳаллий «Экспериментальшчик» коллективини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Ғалаба районининг «Заря коммунизма» ҳамда «Оҳангарон» футболчилари ўртасидаги ўйин 3:0 ҳисобида оҳангаронликлар фойдасига ҳал бўлди. Ангреннинг «Автомобилист» ҳамда Оққўрғон футболчилари ўйинида 1:1 ҳисоби қайд қилинди. Бекободнинг «Цементник» ҳамда Ўрта Чирчиқ районининг Охунбобоев номли колхоз командалари ўртасидаги учрашувда 5:4 ҳисоби билан бекободликлар устун чиқишди.

Чемпионатда 9 ўйиндан сўнг 16 очко жамғарган Янгийўл районининг «Спартак» командаси пешқадамлик қилмоқда.

● Суратларда: Марказий «Пахтакор» стадиони теннис кортларида машғулотлар пайти.

И. Файзиев фотолари.

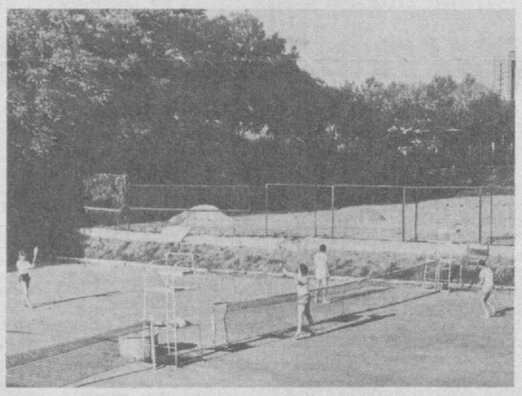

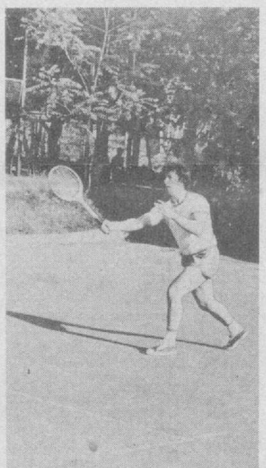

КАТТА ТЕННИС ОММАЛАШМОҚДА

Катта теннис ўйновчини ҳам, томоша қилувчини ҳам зериктирмайди. Шу сабабли бу спорт турининг шуҳрати тобора ортиб бормоқда. Теннисининг ўзига хос томони шундаки, у ортиқча куч талаб қилмаган ҳолда организмнинг барча мушакларини ҳаракатга келтиради, спортчида тезкорлик, чаққонлик фазилатларини шакллантиради.

Бугунги кунда марказий «Пахтакор» стадиони кортлари теннисчиларнинг севимли спорт марказига айланиб қолди. Айни пайтда бу ерда жами 7 та майин тупроқли ҳамда усти махсус материал билан қопланган 3 та теннис майдончалари мавжуд. Жамият спортчилари билан бир қаторда бу ерда бошқа ташкилотларнинг теннисчилари ҳам шуғулланмоқдалар. Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг ўсмирлар спорт маҳорати республика мактабининг теннис бўлими талабалари ҳам машғулотларни «Пахтакор» стадиони кортларида ўтказишаяпти.

Касаба союзлари кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон Советининг болалар ва ўсмирлар спорт мактаби талабалари ҳам ўз маҳоратларини шу ерда сайқаллашади. 12 группада шуғулланаётган 160 нафар теннисчи орасидан таниқли спортчилар етишиб чиқаяпти. Ўтган йили Елена Богданова Ўзбекистон чемпиони деган унвонга сазовор бўлди, Татьяна Иванова эса совриндорлар сафидан ўрин олди. Энг кенжа теннисчилар ўртасида Ўзбекистон чемпиони бўлган Оксана Федорова эса ўтган йили Минск, Таллин, Ереван шаҳарларида ўтказилган Бутуниттифоқ турнирларида ғолиб чиқди.

— Шу ернинг ўзида саломатлик группаси ҳам ишлаб турибди, — дейди группанинг катта тренери Николай Шутов. — Унга истаган киши аъзо бўлиши мумкин. Спортчиларнинг сонига қараб ишларимизни тартибга солиб борамиз. Жумладан, ўтган йили уч группада 75 нафар теннис ихлосманди шуғулланган бўлса, бу йил юздан ортиқ физкультура ва спортчи қатнашиш истагида бўлганлиги учун қўшимча иккита группа ташкил этдик.

Р. ИБРОҲИМОВ.

ФАҚАТ РЕКОРДЛАРГИНА ЭМАС

Ўзбекистон «Эталон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент бош корхонасида меҳнаткашларни жисмоний тарбиялашга катта аҳамият берилмоқда. Бу ерда футбол, волейбол, стол тенниси, шахмат шашка ва шу каби қатор спорт турлари бўйича секциялар ишламоқда. Цехлараро спартакиадалар, турнирлар мунтазам ўтказиб турилибди. Завод ишчилари район ва область миқёсидаги барча мусобақаларда муваффақиятли иштирок этиб келишмоқда. Жумладан, «Эталон» теннисчилари мана беш йилдирки, машинасозлик ва приборсозлик ишчилари касаба союзи Тошкент область комитети корхоналари ўртасида спортнинг шу тури бўйича пешқадамлик қилиб келишмоқда.

Корхонада ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар учун саломатлик группалари ташкил этилган. Ҳозирги кунда корхона коллективининг ярмидан кўпроғи жисмоний тарбия билан мунтазам шуғулланишяпти. Спортнинг оммавийлашиши ишчи хизматчиларнинг касалланишини ўтган йилга нисбатан 15 процентга камайишига олиб келди.

М. ДОКТОРОВ.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЁШ ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ИЮЛЬ ОЙИДАН БОШЛАБ (жами 6 сон) РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ЁШЛАР УЧУН ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА АДАБИЙ-БАДИИЙ, СУРАТЛАР БИЛАН БЕЗАТИЛГАН

«ЁШ КУЧ», «МОЛОДАЯ СМЕНА»

ЖУРНАЛЛАРИ ЧИҚА БОШЛАЙДИ

Журналларда ёшлар темасидаги ўткир муаммоли материаллар, ҳикоялар, шеърлар, повестлар, мақолаларга кенг ўрин берилади.

Журналхонлар ишлаб чиқариш илғорлари, устоз ва бошловчи шоирлар ва прозаиклар, композиторлар ва актёрлар билан учрашадилар.

Журналлар ўқувчиларни меҳнат коллективлари ва ҳунар-техника билим юртлари ҳаёти, туркистонлик жангчиларнинг кундалик турмуши билан мунтазам таништириб боришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Журнал суратларга жуда бой бўлади.

Мазкур нашрга обуналар обуна қилинаётган ойнинг 10 числосига қадар қабул қилинади.

Обуна масалалари юзасидан «Союзпечать»нинг район агентлиги ва алоқа бўлимларига мурожаат қилинг.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» ОБЛАСТЬ АГЕНТЛИГИ.

КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗЛАРНИНГ ИШЧИЛАРИ, ШАХСИЙ ТОМОРҚА ХЎЖАЛИГИ БЎЛГАН ГРАЖДАНЛАР, БОҒ-ДАЛА ШИРКАТЛАРИНИНГ АЪЗОЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ. ТАЙЁРЛОВ БОШҚАРМАСИ РАЙОНЛАРДАГИ ТАЙЁРЛОВ ИДОРАЛАРИ ОРҚАЛИ АҲОЛИДАН ОРТИҚЧА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ

СОТИБ ОЛАДИ

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашёларини район тайёрлов идораларининг қабул пунктларига топшириш — сизга ҳам, давлатга ҳам фойдали.

Қабул пунктларига янги сабзавотлар, мевалар, картошка, узумнинг хўраки навлари, полиз экинлари маҳсулотларини топшириш мумкин.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашёларини сотувчи кишилар билан тайёрлов идоралари шартномалар тузади ва уларни яшчиклар, қоп-қанор ҳамда транспорт билан таъминлайди. Зарур бўлиб қолганда уларга қишлоқ хўжалиги экинлари маҳсулотларига тузилган шартнома пулининг 30 проценти ҳажмида олдиндан ҳақ тўланиши ҳам мумкин.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари амалда мавжуд бўлган стандартларда ва келишилган шартнома прейскуранти баҳоларига мувофиқ чекланмаган миқдорда сотиб олинади.

Қабул-тайёрлов пунктларининг иш вақти — соат 8.00 дан 20.00 гача, дам олиш кунисиз ишлайди.

Қабул пунктларининг жойлашган ерини район тайёрлов идораларидан билиб олиш мумкин:

Оққўрғон тайёрлов идораси — Оққўрғон посёлкаси (район территориясида 5 та қабул пункти мавжуд).

Оҳангарон тайёрлов идораси — Оҳангарон шаҳри, Привокзальная кўчаси, 1 «а» уй (район территориясида 9 та қабул пункти мавжуд).

Бекобод тайёрлов идораси — Бекобод шаҳри (район территориясида 7 та қабул пункти мавжуд).

Бўстонлиқ тайёрлов идораси — Барраж посёлкаси, Шелковичная кўчаси (район территориясида 14 та қабул пункти мавжуд).

Бўка тайёрлов идораси — Бўка посёлкаси (район территориясида 7 та қабул-тайёрлов пункти мавжуд).

Ғалаба тайёрлов идораси — Солдатское шаҳри (район территориясида 8 та қабул пункти мавжуд).

Калинин тайёрлов идораси — Тошкент шаҳри, Гагарин посёлкаси (район территориясида 12 та қабул пункти мавжуд).

Коммунистик тайёрлов идораси — Янгибозор посёлкаси (район территориясида 11 та қабул пункти мавжуд).

Орджоникидзе тайёрлов идораси — Орджоникидзе райони, Арген посёлкаси, (район территориясида 9 та қабул пункти мавжуд).

Паркент тайёрлов идораси — Паркент райони, Водник посёлкаси (район территориясида 11 та қабул пункти мавжуд).

Пискент тайёрлов идораси — район территориясида 10 та қабул пункти мавжуд.

Ўрта Чирчиқ тайёрлов идораси — Тўйтепа шаҳри (район территориясида 7 та қабул пункти мавжуд).

Тошкент тайёрлов идораси — Келес шаҳри, Тошкент райони (район территориясида 9 та қабул пункти мавжуд).

Чиноз тайёрлов идораси — Чиноз посёлкаси (район территориясида 7 та қабул пункти мавжуд).

Янгийўл тайёрлов идораси — Янгийўл шаҳри, Фурқат кўчаси, 10-уй (район территориясида 8 та қабул пункти мавжуд).

Тошкент шаҳар кооператив савдоси — Тошкент шаҳри. Жомий кўчаси 5-уй (Олой, Қўйлиқ, Фарҳод шаҳар бозорлари қошидаги қабул пунктлари).

ХУШБИЧИМ ПАЛЬТО

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган пальтолар ўзининг хушбичимлиги, тикилишининг чиройлилиги билан ажралиб туради.

Бу либосларнинг қомати тўғри бичиқли ва қоматга ярашиб туради. Улар турли хил газламалардан кўркам қилиб тикилган.

Пальтоларга табиий ва сунъий мўйнадан ёқа тутилган, металли безаклар, манзарали чоклар, гулчинлар ишлатилган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

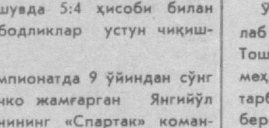

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 13828 Б. 1623. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12